

BIBLIOGRAFIA ROZPRAW ZAWARTYCH W TOMIE
Drogi duchowe katolicyzmu polskiego w XVII wieku
pod red. A. Nowickiej-Jeżowej

Zestawienie poniższe zostało opracowane przez Autorów poszczególnych rozpraw i odzwierciedla obecny stan badań. Będzie uzupełniane w trakcie dalszych prac. Również formuły tytułowe mają charakter roboczy.

Bibliografia ogólna

1. *L'anima in barocco. Testi del Seicento Italiano*, a cura di C. Ossola, Torino 1995.
2. Aumann J., *Zarys historii duchowości*, przekł. z wł. J. Machniak, Kielce 2007.
3. Backvis C., *Panorama de la poésie polonaise à l'âge baroque*, t. 1–2, Gilly 1995; wyd. pol.: *Panorama poezji polskiego baroku*, przekł. z fr. W. Błońska-Wolfarth, A. i K. Choińscy, G. Majcher, red. A. Nowicka-Jeżowa, R. Krzywy, t. 1–2, Warszawa 2003.
4. Idem, *Renesans i barok w Polsce. Studia o kulturze*, wybór i oprac. H. Dziechcińska, E. J. Głębicka, Warszawa 1993.
5. Idem, *Szkice o kulturze staropolskiej*, oprac. A. Biernacki, Warszawa 1975.
6. Barycz H., *Z epoki renesansu, reformacji i baroku. Prądy – idee – ludzie – książki*, Warszawa 1971.
7. Baldini U., *Saggi sulla cultura della compagna di Gesù (secoli XV-XVIII)*, Padova 2000.
8. Banaszak M., *Historia Kościoła katolickiego 3: Czasy nowożytne 1517-1758*, Warszawa 1989.
9. Barbour R., *Literature and Religious Culture in Seventeenth-Century England*, Cambridge 2002.
10. *Barok polski wobec Europy. Kierunki dialogu. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej w Radziejowicach, 13–15 maja 2002 roku*, red. A. Nowicka-Jeżowa, E. Bem-Wiśniewska, Warszawa 2003.
11. *Barok polski wobec Europy. Sztuka przekładu. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej w Warszawie, 15–17 września 2003 r.*, red. A. Nowicka-Jeżowa, M. Prejs, Warszawa 2005.
12. *Barok – sarmatyzm – psalmodia, Materiały z konferencji zorganizowanej przez Zakład Historii Nowożytnej. Toruń 22-23 września 1993*, red. K. Maliszewski, K. Obremski, Toruń 1995.
13. *Barok w Polsce i w Europie Środkowo-Wschodniej. Drogi przemian i osmozy kultur*, red. J. Pelc, K. Mrowcewicz, M. Prejs, Warszawa 2000.
14. *Barok w polskiej kulturze, literaturze i języku. Materiały z konferencji naukowej 25–29 sierpnia 1987 r. w Krakowie*, red. M. Stepień, S. Urbańczyk, Kraków 1992.
15. Białostocki J., *Vanitas. Z dziejów obrazowania idei „marności” i „przemijania” w poezji i sztuce*, w: idem, *Teoria i twórczość. O tradycji i inwencji w teorii sztuki i ikonografii*, Warszawa 1961.
16. *Biblia a literatura. Materiały z sympozjum zorganizowanego przez Zakład Badań nad Literaturą Religijną i Katedrę Teorii Literatury, Lublin, 4–7 maja 1981*, red. S. Sawicki, J. Gotfryd, Lublin 1986.
17. Battistini A., *Il Barocco. Cultura, miti, immagini*, Roma 2000.
18. Brezzi P., *Metodi e manuali di meditazione nella spiritualità cattolica alla fine del Medioevo*, “Convivium, raccolta nuova”, 1952, s. 305-310.
19. Borkowska M., *Mniszki*, Kraków 1980.
20. Eadem, *Panny siostry w świecie sarmackim*. Warszawa 2002.
21. Eadem, *Zakony żeńskie w Polsce w epoce nowożytnej*, Lublin 2010.
22. Eadem, *Życie codzienne polskich klasztorów żeńskich w XVII-XVIII wieku*, .

23. *Catholicism in Early Modern History. A Guide to Research*, ed. J.W. O'Malley, St. L. 1988.
24. Chaunu P., *Czas reform. Historia religii i cywilizacji (1250-1550)*, Warszawa 1989. *Companion to emblem studies*, ed. P. M. Daly, New York 2008.
25. *Cultural Exchange in Early Modern Europe*, ed. R. Muchembled, W. Monter, vol. 1: *Religion and cultural Exchange and 1400-1700*, ed. H. Schilling, I. G. Tóth, Cambridge 2006.
26. Czyż A., *Światło i słowo. Egzystencjalne czytanie tekstów dawnych*, Warszawa 1995.
27. Daly P.M., *Literature in the light of the emblem: structural parallels between the emblem and literature in the sixteenth and seventeenth centuries*, Toronto 1998.
28. *Dictionnaire de spiritualité. Ascétique et mystique. Doctrine et histoire*, t. 1-17, ed. J. de Guibert, M. Viller et F. Cavallera, Edition Broché, Archives , 1932-1995.
29. Delumeau J., *chrześcijaństwa w XVI i XVII wieku*, t. 1: *Narodziny i rozwój reformy protestanckiej*, przekł. z fr. J. M. Kłoczowski; t. 2: *Katolicyzm między Lutrem a Wolterem*, przekł. z fr. P. Kłoczowski, Warszawa 1986.
30. Dolański D., *Religijność na polskich pograniczach w XVI-XVIII wieku*, Zielona Góra 2005.
31. Dubois C.-G., *Le baroque en Europe et en France*, Paris 1998.
32. Idem, *Le baroque, profondeur de l'apparence*, Paris 1995.
33. *Duchowość zakonna. Szkice*, red. J. Kłoczowski, Kraków 1994.
34. *Dzieje teologii katolickiej w Polsce*, t. 2: *Od Odrodzenia do Oświecenia*, red. M. Rechowicz, Lublin 1975.
35. Fumaroli M., *L'École du silence au XVIe siècle*, Paris 1994; wersja włoska: *La scuola del silenzio. Il senso delle immagini nel XVII secolo*, Milano 1995.
36. Idem, *L'Âge de l'éloquence rhétorique et „res litteraria” de la Renaissance au seuil de l'époque classique*, Genève 1980; wersja włoska: *L'Età dell'eloquenza, retorica e “res litteraria” dal Rinascimento alle soglie dell'epoca classica*, tr. it. di E. Bas, M. Botto e G. Cillario, Genova 2002.
37. Gnädinger L., *Die spekulative Mystik im „Cherubinischer Wandersman” des Johannes Angelus Silesius*, „Studi Germanici, N.S.” 1966, № 4, s. 145-190.
38. Gregory T., *Etyka i religia w krytyce libertyńskiej*, przekł. z wł. A. Tylusińska, Warszawa 1991.
39. Górski K., *Duchowość chrześcijańska*, Wrocław 1978.
40. Idem, *Historiografia zakonna a wzorzec świętości w XVII w.*, Warszawa 1984.
41. Idem, *Kierownictwo duchowe w klasztorach żeńskich w Polsce XVI-XVIII wieku: teksty i komentarze*, Warszawa: ATK, 1980.
42. Idem, *Od religijności do mistyki: zarys dziejów życia wewnętrznego w Polsce*, cz. 1: 966-1795, Lublin 1962.
43. Idem, *Studia i materiały z dziejów duchowości*, Warszawa 1980.
44. Idem, *Zarys dziejów duchowości w Polsce*, Kraków 1986.
45. Idem, *Zarys dziejów katolicyzmu polskiego*, Toruń 2008.
46. Grupiński W., *Wewnątrz. Rzecz o „Autobiografii mistycznej” Marianny Marchockiej*, Warszawa 2005.
47. Hanusiewicz-Lavallee M., *Święte i zmysłowe w poezji religijnej polskiego baroku*, Lublin 1998.
48. Heath M. J., *Women and men in spiritual culture, XIV-XVII centurie: a meeting of South and North*, ed. E. S. van Kessel, The Hague 1986.
49. Hernas C., *Barok*, Warszawa 1973; wyd. nast.: 1976, 1998, 2006.
50. Hulme E. M., *The Renaissance, the Protestant Revolution and the Catholic Reformation in the Central Europe*, London 1915, wyd. nast.: New York 1917.
51. *Humanitas i christianitas w kulturze polskiej*, red. M. Hanusiewicz-Lavallee, Warszawa 2009.

52. Janicka-Olczakowa E., *Zakony żeńskie w Polsce*, t. 2, Kraków 1969.
53. *Le jansénisme et la franc-maçonnerie en Europe Centrale aux XVIIe et XVIIIe . Actes du colloque en Sorbonne des 23 et 24 mai 1998*, red. D. Tollet, Paris 2002.
54. Jobert A., *Lutra do Mohyły. Polska wobec kryzysu chrześcijaństwa 1517-1648*, Warszawa 1994.
55. Kołakowski L., *Świadomość religijna i więź kościelna: studia nad chrześcijaństwem bezwyznaniowym XVII wieku*, Warszawa 1965; wyd. nast.: 1997, 2009.
56. Kłoczowski J., *Wspólnoty zakonne w średniowiecznej Polsce*, Lublin 2010.
57. Kosian J., *Mistyka Śląska. Mistrzowie duchowości śląskiej. Jakub Boehme, Anioł Ślązak i Daniel Czepko*, Wrocław 2001.
58. Kowzan J., *Quattuor hominum novissima. Dzieje serii tematycznej czterech rzeczy ostatecznych w literaturze staropolskiej*, Siedlce 2003.
59. Kracik J., *Historia Kościoła katolickiego w Polsce*, Poznań 2010.
60. *Kultura polska a kultura europejska. Prace ofiarowane Januszowi Tazbirowi w sześćdziesiątą rocznicę urodzin*, red. M. Bogucka, J. Kowecki, Warszawa 1987.
61. Kumor B., *Kościół*, cz. 5: *Czasy nowożytność. Rozłam w chrześcijaństwie zachodnim*, 1984.
62. Künstler-Langner D., *Anioł w poezji baroku. Dzieje postaci w kulturze dawnej Europy*, Toruń 2007.
63. Künstler-Langner D., *Człowiek i cierpienie w poezji polskiego baroku*, Toruń 2000; wyd. 2, 2002.
64. Künstler-Langner D., *Idea vanitas, jej tradycje i toposy w poezji polskiego baroku*, Toruń 1993; wyd. 2, 1996.
65. Lecler J., *Historia tolerancji w wieku reformacji*, przekł. z ang. L. i H. Kühn, t. 1-2, Warszawa 1964.
66. Majkowski J., *Pologne*, hasło w: *Dictionnaire de spiritualité*, fasc. 81-82-83, Paris 1985.
67. Marcocchi M., *Spirituality in the Sixteenth and Seventeenth Centuries*, w: *in Early Modern History. A Guide to Research*, ed. J.W. O'Malley, St. Louis 1988.
68. Martz L., *The Poetry of Meditation: A Study in English Religious Literature of the Seventeenth Century*, New Haven–London 1954, wyd. 2, 1962.
69. *Minding the Spirit. The Study of Christian Spirituality*, ed. E. Dreyer, M. S. Burrows, Baltimore 2005.
70. Misiurek J., *Nauka polskich teologów katolickich XVII i XVIII wieku o kulcie Serca Jezusowego*. „*Studia Theologica Varsaviensis*” 1974, z. 1, s. 61-78.
71. Idem, *Zarys historii duchowości chrześcijańskiej*, Lublin 1992.
72. Idem, *Historia i teologia polskiej duchowości katolickiej*, t. 1-3, Lublin 1994-2001.
73. *Monasticon Cisterciense Poloniae*, red. A.M. Wyrwa, J. Strzelczyk i K. Kaczmarek, t. 1 : *The History and Culture of Cistercian Monasteries in Polish Lands and the Former Commonwealth from the Middle Ages to Modern Times*, Poznań 1999.
74. Nowak L., *Katolickie książki z Polski w okresie rekatolicyzacji na Śląsku (Teologia praktyczna)*. „*Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne*” 1985, z. 18, s. 209-228.
75. Nowicka-Jeżowa A., *Homo viator – mundus – mors. Studia z dziejów eschatologii w literaturze staropolskiej*, cz. 1–3, Warszawa 1988.
76. Eadem, *Sarmaci i śmierć. O staropolskiej poezji żałobnej*, Warszawa 1992.
77. Nowicka-Struska A., *„Ex fumo in lucem”. Barokowe kaznodziejstwo Andrzeja Kochanowskiego*, Lublin 2008.
78. Obremski K., *Obraz Boga w polskiej liryce religijnej XVII wieku*, Toruń 1990.
79. Pawlak W., *Koncept w polskich kazaniach barokowych*, Lublin 2005.
80. *Pietas Humanistica. Neo-Latin Religious Poetry in Poland in European Context*, red. P. Urbański, Frankfurt am Main–Berlin–Bern 2006.
81. Popkin R. H., *The History of Scepticism. From Savonarola to Bayle*, Oxford 2003.

82. Pierrard P., *Historia Kościoła katolickiego*, przedm. M. D. Chenu, przekł. z franc. T. Szafranski, Warszawa 1984.
83. *Piśmiennictwo zakonne w dobie staropolskiej*, red. K. Kaczor-Scheitler, Magdalena Kuran, Michał Kuran, Łódź: Uniwersytet Łódzki, 2013.
84. Praz M., *Studies in seventeenth-century imagery*, vol. 1-2, London 1939 i wyd. nast.(popr. Rome 1964, 1975, repr. Rome 2001).
85. *Polska XVII wieku – państwo, społeczeństwo, kultura*, red. J.Tazbir, Warszawa 1974.
86. Prejs M., *Poezja późnego baroku. Główne kierunki przemian*, Warszawa 1989.
87. Raubo G., *Światło przyrodzone. Rozum w literaturze polskiego baroku*, Poznań 2006.
88. *Reformation and Early Modern Europe. A Guide to Research*, ed. David M. Whitford, Kirksville 2008.
89. *Religijność literatury polskiego baroku*, red. C. Hernas i M. Hanusiewicz, Lublin 1995.
90. *Religious ceremonials and images: power and social meaning (1400-1750)*, ed. J. P. Paiva, Coimbra 2002.
91. Saunders A., *The Seventeenth-century French Emblem. A Study in Diversity*, Genova 2000.
92. Starnawski J., *Polska w Europie*, Kraków 2001.
93. Starnawski J., *W świecie barokowym*, Łódź 1992.
94. Stronks E., *Negotiating Differences: Word, Image and Religion in the Dutch Republic*, Leiden 2011.
95. Szczucki L., *Nonkonformiści religijni XVI i XVII wieku. Studia i szkice*, Warszawa 1993.
96. Szczukowski I., *Inspiracje augustyńskie w poezji polskiego baroku*, Bydgoszcz 2007.
97. *Świt i zmierzch baroku*, red. M. Hanusiewicz, J. Dąbkowska, A. Karpiński, Lublin 2002.
98. Targosz K., *Piórem zakonnicy. Kronikarki w Polsce XVII w. o swoich zakonach i swoich czasach*, Kraków 2002.
99. Targosz K., *Uczony dwór Ludwika Marii Gonzagi (1646–1667). Z dziejów polsko-francuskich stosunków kulturalnych*, Wrocław–Gdańsk 1975.
100. *The Passion Story: From Visual Representation to Social Drama*, ed. M. A. Kupfer, University Park 2008.
101. *Tolerance and intolerance in the European Reformation*, ed by O.P. Grell, B. Scribner, Cambridge 2002.
102. *Wątki neostoickie w literaturze polskiego renesansu i baroku*, red. P. Urbański, Szczecin 1999.
103. Urbański P., *Natura i łaska w poezji polskiego baroku. (Okres potrydencki)*, *Studia o tekstach*, Kielce 1996.
104. Willaert L., *Après le concile de Trente. La Restauration catholique 1563-1648*, Paris 1960.
105. *Zmierzch kultury staropolskiej. Ciągłość i kryzysy. (Wiek XVII–XIX)*, red. U. Augustyniak, A. Karpiński, Warszawa 1997.

MIROSLAWA HANUSIEWICZ-LAVALLEE, Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, *Katolicyzm europejski wobec wyzwań reformacji, racjonalizmu, sceptycyzmu, libertynizmu, ateizmu*

➤ **Zob. zestawienie ogólne**

MARIA CHODYKO, Uniwersytet Warszawski, *Spuścizna kartezjanizmu*

I. Źródła

1. **Bohomolec Jan**, *Diabeł w swojej postaci z okazji pytania, jeśli są upiory, ukazany*, Warszawa 1775.
2. **Idem**, *Odpowiedź na zarzuty względem Przeznaczenia Boskiego*, Warszawa 1766.

3. **Gengell Jerzy**, *Admiranda jansenismi*, Braniewo ,1715.
4. **Idem**, *Jerzy Gradus ad atheismum*, Braniewo, 1715.
5. **Idem**, *De immortalitate animae humanae ventas*, Kalisz 1727.
6. **Hoszowski Ludwik**, *Synopsis Philosophiae recentioris in Universitate Leopoliensis*, Lwów 1766.
7. **Łuskina Stefan**, *Propositiones ex universa philosophia*, Warszawa 1763.
8. **Młodzianowski Tomasz**, *Praelectiones metaphysicae et logicae*, Gdańsk, 1671.
9. Rogaliński Józef, *Zapiski treści ascetycznej. 1747-1781*, rkps nr 38, Archiwum jezuitów w Krakowie.
10. **Idem**, *Doświadczenia skutków rzeczy pod zmysły podpadających na publicznych posiedzeniach w szkołach poznańskich Societatis Jesu na widok wystawione i wykładane*, t. 1-4, Poznań, 1765-1766.
11. **Skorulski Antoni**, *Commentariolum philosophiae logicae scilicet, metaphysicae, physicae generalis et particularis*, Wilno, 1755.
12. **Szadurski Stanisław**, *Scita philosophica ex physica generali*, Nowogródek, 1761.
13. **Idem**, *Principia ratiocinandi variis dialogis*, Warszawa, 1760.

II. Literatura przedmiotowa (Opracowania)

1. Chmaj L., Ludwik, *Rozwój filozoficzny Kartezjusza w Polsce, Kraków 1930*.
2. Darowski R., *Geneza dzieła Wojciecha Tytkowskiego SJ «Pilosophica curiosa»*, „Archiwum filozofii historii i myśli społecznej”, 1980, t. 26, s. 21-34.
3. Idem, (red.), *Studia z historii filozofii. Księga pamiątkowa z okazji 50-lecia pracy naukowej ks .Pawła Siwka SJ, Kraków 1980*.
4. Pietras H., *Dominik Sędzimir SJ. Życie i działalność filozoficzna*. Kraków, 1977 maszynopis.
5. Śmierchalski Z., *Fizyka doświadczalna jako dziedzina filozofii w okresie oświecenia w Polsce na przykładzie dzieł Józefa Rogalińskiego SJ (1728-1802)*, Kraków, 1998.
6. Targosz K., *Sawantki w Polsce XVII w. Aspiracje intelektualne kobiet ze środowisk dworskich*. Warszawa 1997.

ANNA KAPUŚCIŃSKA, Uniwersytet Szczeciński, *Ignacjanizm i jezuityzm w kulturze polskiej XVII wieku*

I.1 Źródła. Autorzy polscy

1. **Andrzejkiewicz-Gintowt Jan Andrzej**, *Ziarno gorczyczne, gorzkiej męki najśłodsze Zbawiciela Jezusa Chrystusa*, Wilno 1678.
2. **Baka Józef**, *Uwagi rzeczy ostatecznych i złości grzechowej przy nabożnych aktach, modlitwach i tekstach różnych*, Wilno 1766.
3. **Idem**, *Uwagi śmierci niechybnej wszystkim pospolitej wierszem wyrażone*, Wilno 1766.
4. **Bartoszewski Walenty**, *Rozmowa albo lament duszy i ciała potępionych*, Wilno 1609.
5. **Idem**, *Bezoar łez ludzkich czasu morowego powietrza*, Wilno 1630.
6. **Idem**, *Threnodiae albo nadgrobne plankty dziewięciu Bogiń parnaskich*, Wilno 1615.
7. **Idem**, *Pobudki na obchodzenie świętości rocznej triumfu i Pompy Ciała Bożego*, Wilno 1613.
8. **Bembus Mateusz**, *Kometa, to jest pogroźka z nieba na postrach, przestrożę i upomnienie ludzkie pokazana*, Kraków 1619.
9. **Boym Benedykt**, *Wóz do nieba o czterech kołach na przejażdżkę duchowną*, Wilno 1708 (ed. princ. ca 1670).
10. **Brudecki Zygmunt**, *Cztery rzeczy człowieka ostatnie*, Poznań 1648.
11. **Buynowski Michał**, *Droga do domu wieczności*, Wilno 1688.

12. **Chomętowski Jan**, *Wieczność piekielna albo o ogniu, więzieniu i mękach, które w piekle cierpią ludzie potępieni*, Kraków 1640.
13. **Drużbicki Kasper**, *Droga doskonałości chrześcijańskiej*, Kalisz 1665.
14. **Idem**, *Przemysły zysku duchownego albo nauki do prędkiego w drodze Bożej postępu*, Kraków 1671.
15. **Idem**, *Nauka o przygotowaniu się do szczęśliwej śmierci*, Wilno 1686.
16. **Idem**, *Dyscypliny duszne, to jest rozmaite sposoby karania, poniżania i kształcenia duszy naszej przed Majestatem Boskim*, Poznań 1691.
17. **Idem**, *Meta cordium cor Iesu*, Poznań 1683.
18. **Idem**, *Serce Jezusowe meta albo cel serc stworzonych*, Poznań 1696.
19. **Idem**, *Rekolekcje sandomierskie*, oprac. Jan Maria Szymusiak, w: *Sacrum Poloniae Millenium. Rozprawy – szkice – materiały historyczne*, Rzym 1965, t. 9.
20. **Idem**, *Rozmyślania sandomierskie*, oprac. Antoni Czyż, „Ogród” 1992, nr 3/4.
21. **Fenicki Franciszek Stanisław**, *Mariae mancipium seu modus tradendi se in mancipium Deiparae Mariae*, Lublin 1632.
22. **Grużewski Jan**, *Ultima et maxima hominis mutatio, sive de mystica cum Deo unione*, Wilno 1641.
23. **Grymosz Marcin Bogumił**, *Sacrum otii religiosioris triduum in plura semestria*, Lublin 1697.
24. **Idem**, *Szczerze samego Pana Boga w świętej pustyni szukanie*, Kalisz 1688.
25. **Hińcza Marcin**, *Zabawa z Jezusem przez Mszą Świętą*, Kraków 1621.
26. **Idem**, *Król boleśny, Jesus Chrystus*, Lublin 1631.
27. **Idem**, *Pląsy Aniołów Jezusowi Narodzonemu, Najświętszego Krzyża tańce*, Kraków 1636.
28. **Idem**, *Chwała z Krzyża, której i sobie i nam nabył Jezus ukrzyżowany*, Kraków 1641.
29. **Idem**, *Matka Bolesna Maryja, to jest tłumaczenie Męki Pana Chrystusowej, która boleść Matce Ś. zadawała. Pożyteczne każdego stanu człowiekowi, do poprawy żywota, do nabycia cnot, do pociechy duchownej*, Kraków 1665.
30. **Jachnowicz Jan**, *Ofiara Chrystusowa krwawa, czyli o Męce Pańskiej*, Wilno 1600.
31. **Idem**, *Krwawe Zbawiciela naszego drogi*, Wilno 1634.
32. **Idem**, *Cantillena spiritualis polonice et lithuanice*, Wilno 1668.
33. **Jaśkiewicz Mikołaj**, *Skarb w ziemi ukryty: nieśmiertelna w śmiertelnym ciele dusza*, Warszawa 1779.
34. **Kobielski Józef**, *Próby nieomyślne ducha prawdziwie zakonnego albo jak zakonnego, większa cenę i szacunek różnemi naukami, przemyślaniami i sposobami jak lidyjskim kamieniem jawnie pokazujące*, Sandomierz 1758.
35. **Kowalicki Franciszek**, *Pustynia w raj delicyi duchownych zamieniona, fruktem doskonałości zakonnej obfitująca*, Sandomierz 1732.
36. **Kwiatkiewicz Jan**, *Fax ascetica peregrino terrestri per exercitia spiritualia aeternis intento, in via triplici, purgativa, illuminativa et unitiva, ad [...] felicem viae terminum praelucens*, Kraków 1680.
37. **Idem**, *Supplex libellus pro Deo ad animam peccatricem, Suplika wzniesiona za Bogiem do grzesznika (...)* Zaproszenie dwojakie na duszną łaźnię, b.m. 1679.
38. **Idem**, *Melancholia żyjącego człowieka na świecie obfitym w troskliwości*, Lublin 1751.
39. **Idem**, *Pieśni o wieczności dwojakiej, szczęśliwej i nieszczęśliwej*, b.m. 1687,
40. **Kwiatkowski Piotr**, *Theatrum życia ludzkiego, w historycznych exhibicyach na widok publiczny*, Kalisz 1744.
41. **Łęczycki Mikołaj**, *Pobudki do warowania się grzechu śmiertelnego i dróg prowadzących do niego*, Wilno 1705.
42. **Idem**, *Florilegium piarum meditatorum in coronam Lechiaie procerum destinatum [...]*, Wilno 1713.

43. **Miaskowski Adrian**, *Nieomylna do zbawienia droga, w ćwiczeniach duchownych od S. Ignacego Loioli, fundatora zakonu Soc. Jesu, pokazana, medytacjami, te same ćwiczenia objaśniającemi, do zażywania ludzi wszelkiego stanu i kondycyi, przez 8 albo 10 dni rekolekcyi, także dla kaznodziejów, ludzi do Boga prowadzących, uładniona*, Sandomierz 1719.
44. **Mieleszko Mikołaj**, *Emblematy*, oprac. R. Grześkowiak, J. Niedźwiedź, Warszawa 2010.
45. **Młodzianowski Tomasz**, *Rozmyślenia albo lekcje duchowne, miasto kazania na święta uroczyste*, Lublin 1693.
46. **Morawski Jan**, *Ambona Ducha Ś. do serca mówiącego, pustynia bogomyślna albo ćwiczenia duchowne przez dziesięć dni, na wzór tych, które podaje Ś. Ignacy, fundator Societ. Jesu. Z przydaniem materyi Kazań nabożnych, na wszystkie przez Rok niedziele i niektóre przedniejsze święta, zamkniętych tak w tej księdze jako y drugiej, której tytuł iest: Namowy Ducha S. [...]*, Poznań 1700.
47. **Idem**, *Namowy Ducha Ś[świętego] na pustyni Bogomyślniej albo lekcye nabożne, które przy dziesięciodniowych ćwiczeniach duchownych osobliwie czytać się mogą [...]*, Poznań 1748.
48. **Idem**, *Duchowna teologia abo Kościół Ducha Ś[świętego] to jest człowiek doskonały z nauki Pisma Świętego i Ojców Świętych [...] z przydaniem materyi kazań na niedziele i uroczyste święta przez cały rok w tej księdze zamkniętych*, Poznań 1705.
49. **Idem**, *Prawdziwy Jezusa Ukrzyżowanego wizerunek*, Poznań 1695.
50. **Idem**, *Vera Christi patientis et morientis effigies piis meditationibus*, Poznań 1693.
51. **Pawłowski Daniel**, *Locutio Dei ad cor religiosi, in sacra, per decem, vel octo dies, exercitiorum spiritualium, solitudine, annuatim commorantis per dies singulos digesta*, Kalisz 1685.
52. **Poniński Stefan**, *Olympus Sanctitatis Stadium Religiosae imó et Christianae virtutis decurrentibus Propositus. Seu Manuductio Hominis, Potissimum Religiosi per allocutiones asceticas, ad sublimiorem et excellentiorem, nec vulgarem Sanctimoniam*, Poznań 1719.
53. **Idem**, *Król Bolesny Chrystus Zbawiciel, kazaniem o Męce Pańskiej na postne nabożeństwa*, Poznań 1723.
54. **Skibicki Stanisław**, *Snopek mirry, tj. krótkie męki ukrzyżowanego Jezusa Chrystusa Zbawiciela zebrane*, Kalisz 1683.
55. **Idem**, *Medytacje XXXI o męce Pańskiej wierszem i prozą*, Kraków 1683.
56. **Idem**, *Dusz pod cieniem drzewa żywota ukrzyżowanego Jezusa zabawa*, Kalisz 1685.
57. **Solski Stanisław**, *Rozmyślenia codzienne od niedziele starozapustnej, aż do niedziele pierwszej po Świątkach*, Kraków 1677.
58. **Wielewieyski Stefan**, *Wieczność straszliwa. Na uchronę potępienia, do uwagi każdemu człowiekowi podana*, Poznań 1692.
59. **W. Ł.**, *Pobożna gorzkiej męki Jezusowej pamiątka [...] częściami podzielona [...] Roku Pańskiego 1727 odnowiona*, Lwów 1727.

I.2. Źródła. Autorzy polscy: przekłady z języka polskiego

Andrzejkiewicz-Gintowt Jan Andrzej, *Senffkörnlein des bitterm Leidens unsers [...] Erlösers Christi Jesu*, przekł. z pol. Johann Christoph Anton Raymbachi von Reichenbach, Regensburg 1719.

I.3. Źródła. Autorzy obcy: Jeremias Drexel. Wybrane dzieła i przekłady na język polski

I.3.1. Wybrane dzieła

1. *Recta intentio omnium humanarum actionum amussis*, Monachii 1626.
2. *Aeternitatis prodromus mortis nuntius quem sanis, aegrotis, moribundis*, Monachii 1628.
3. *Infernus damnatorum Carcer et Rogus, Aeternitatis*, Coloniae Agrippinae 1632.
4. *Gymnasium patientiae*, Coloniae Agrippinae 1632.

5. *Trimegistus Christianus seu triplex cultus conscientiae caelitem corporis*, Coloniae Agrippinae 1634.
6. *Tribunal Christi, seu arcanum ac singulare cuiusvis hominis in morte Iudicium*, Coloniae Agrippinae 1635.
7. *Opera spiritualia duobus tomis comprehensa*, vol. 1-2, Duaci 1636.
8. *Antigraphus sive conscientia hominis [...] illustrata per P.R. Hieremim Drexelium Hieremias Drezelius Soc. Jesu Anno 1632. Nunc primum, cum facultate superiorum et Privilegio*, Coloniae Agrippinae 1683.
9. *Heliotropium seu conformatio humanae voluntatis cum divina*, Coloniae Agrippinae 1683.

I.3.2. Przekłady na język polski

1. *Słonecznik albo porównanie woli ludzkiej z wolą Bożą*, Lublin 1630,
2. *Droga do wieczności abo dwanaście znaków przejrzenia do nieba*, Kraków 1632
3. *Trybunał Chrystusów albo potajemny każdego człowieka sąd przy śmierci*, Kalisz, 1637,
4. *Dobra intencyjja wszystkich spraw ludzkich prawidło*, b.m., ca. 1637 (spr. BPW XVII P 000352).
5. *Rok wieczności, albo sposób prostowania intencji dobrej w sprawach naszych wszystkich do zasługi wiecznej i otrzymania szczęśliwej po śmierci wieczności*, Kraków 1638,
6. *Jezus Chrystus umierający do uwagi podany [...] wierszem polskim przetłumaczony*, Lwów 1758,
7. *Przewodnik do wieczności [...] z łacińskiego na polski język przełożony*, Kraków 1771,
8. *Uwagi o wieczności [...] z łacińskiego na polski język przełożone*, Kraków 1771.

I.4. Źródła. Inni autorzy obcy: wybrane dzieła i przekłady na język polski

I.4.1. Wybrane dzieła

1. **Bernardus Claraevallensis**, *Querela sive dialogus animae et corporis damnati: cui additi sunt aliquot rhythmici de contemptu mundi*, Romae 1587.
2. **Bertolotus Lucas** (Luca Bertolotti di Mondovi), *Cor Iesu amanti sacrum, piis et affectivis meditationibus eidem Iesu anagogicis motibus purgatum, illuminatum, unitum*, ca. 1650, mss.
3. **Binet Étienne**, *Des attraitz tout puissants de l'amour de Jésus-Christ et du Paradis de ce monde*, Paris 1631; przekł. z franc. na łac.: **Henri Lamormain**, *Magnes Amoris Efficacissime Trahens Cor Humanum Ad Iesu Christi Dilectionem et vitae huius felicitatem*, Viennae 1636.
4. **Binet Étienne, Luzvic Étienne**, *Le Cœur devot, throsne royal de Iesus Pacificque Salomon*, Douai 1627 (ed. princ. Paris 1626 – bez ilustracji) ; przekł. z franc. na łac.: **Charles Musart**, *Cor Deo devotum Iesu Pacific Salomonis tronus regius*, Antverpiae 1628.
5. **Biverus Petrus** (Pedro de Bivero), *Sanctum oratorium piarum imaginum immaculatae Mariae*, Antverpiae 1634.
6. **Idem**, *Sanctum sanctuarium crucis et patientiae crucifixorum et cruciferorum, emblematicis imaginibus laborantium et aegrotantium ornatum*, Antverpiae 1634.
7. **Dadr**

11. **de Fonte Joannes** (Juan de la Fuente), *In sacrosanctum evangelium secundum Marcum*, Alcaca 1582.
12. **van Haeften Benedictus**, *Schola cordis sive aversi a Deo cordis, ad eundem reductio et instructio*, Antverpiae 1629.
13. **Idem**, *Regia via crucis* (pict. Cornelis Galle), Antverpiae 1635.
14. **Hugo Herman**, *Pia desideria*, Antverpiae 1624.
15. **Joannes Chrysostomus**, *In venerandam Crucem*, w: Iacobus Gretserus (Jacob Gretser), *Opera omnia de Santa Cruce, nunc accurate recognita, multis partibus locupletata et iam primum uno in volumine simul edita*, Ingolstadii 1616.
16. **Merlo Horstius Jacobus** (Jacob Merlo Horst), *Paradisus animae christianae*, Coloniae Agrippinae 1630 (ed. 2, Coloniae 1644).
17. **Molherius Elia** (Étienne de Montl'Hery), *De Tuba Coelesti, hoc est de Cometa Terrifico qui anno Christi 1618 apparuit et sedulo observatus est*, Ebroduni 1619.
18. **Pontanus Lodovicus** (Luis da la Puente), *Meditationes de praecipuis fidei nostrae mysteriis*, Coloniae Agrippinae 1618.
19. **Idem**, *Compendium seu Breviarium Absolutissimum Omnium Meditationum de precipuis*, Coloniae Agrippinae 1623.
20. **Sailly Thomas**, *Litaniae Septem Deiparae Virgini Musice Decantancae*, Antverpiae 1598.
21. **Sidereus Aloysius** (Vincenzo Caraffa), *Fasciculus Myrrhae, sive considerationes variae super plagas et vulnera Christi*, Viennae 1638.
22. **Snyders Michael**, *Amoris divini et humani effectus varii* (pict. Gilles van Schoor. Michael Snyders), Antverpiae 1626.
23. **Idem**, *Litaniae vitae et passionis Domini nostri Iesu Christi*, Antverpiae 1588 (por. ed. Constantiae 1606).
24. **Wierix Antoine**, *Cor Iesu amanti sacrum*, Antverpiae ca. 1586.

I.4.2. Przekłady lub wydania polskie

1. **Caraffa Vincentius**, *Fasciculus myrrhae sive considerationes variae de de vulneribus Christi*, Lublin 1646.
2. **David Joannes** (Jan David), *Paradisus Sponsi et Sponsae, in quo Messis Myrrhae et Aromatum, ex instrumentis ac mysteriis Passionis Christi colligenda, ut ei commoriamur*, przekł. z łac. (inskrypcje) **S. Grochowski**, *Pięćdziesiąt punktów rozmyślaniu Męki Pana Jezusowej Służących*, w: *Wiersze i inne pisma*, Kraków 1608 (ed. 2, Kraków 1611).
3. **Hugo Herman**, *Pobożne pragnienia trzema księgami zebrane*, przekł. z łac. **A. T. Lacki**, Kraków 1697.
4. **Merlo Horstius Jacobus** (Jacob Merlo Horst), *Raj duszy chrześcijańskiej zbawiennych rozkoszy pełny*, przekł. z łac. **S. Gruszyński** (Głuszyński), Kalisz 1678.
5. **Pontanus Lodovicus** (Luis de la Puente), *Rozmyślania o tajemnicach wiary naszej, żywocie i męce Pana Jezusowej i błogosławionej Maryjej Panny, świętych bożych i ewangelijach przypadających. Z naukami dostatecznymi około nich i około rozmyślnej modlitwy, na sześć części rozdzielone*, przekł. z łac. **J. Węgrzynkowiec**, Jarosław 1621, (wyd. 2: Wilno 1647).
6. **Idem**, *Compendium seu Breviarium Absolutissimum Omnium Meditationum de precipuis*, Wilno 1645.

II. Literatura przedmiotowa. Opracowania

1. *Barok – sarmatyzm – psalmodia. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Zakład Historii Nowożytnej. Toruń 22-23 września 1993*, pod red. K. Maliszewskiego i K. Obremskiego, Toruń 1995, *passim*.
2. Bednarz M., *Charakterystyczne cechy mistyki o. Kaspra Drużbickiego*, „Ateneum Kapłańskie” 1963, z. 2, s. 113-123.

3. Bednarz M., *Jezuici a religijność polska (1564-1964)*, „Nasza Przeszłość” 1994, nr 20, s. 149-224.
4. Białostocki J., *Vanitas. Z dziejów obrazowania idei „marności” i „przemijania” w poezji i sztuce*, w: idem, *Teoria i twórczość. O tradycji i inwencji w teorii sztuki i ikonografii*, Warszawa 1961, s. 105-136.
5. Bieńkowski T., „*Bibliotheca selecta de ratione studiorum*” Possewina jako teoretyczny fundament kultury kontrreformacji, w: *Wiek XVII – Kontrreformacja – Barok. Prace z historii kultury*, pod red. J. Pelca, Wrocław 1970, s. 291-308.
6. Czyż A., „*Najmilszy ognisty*”. *Druźbicki i rozmyślenia ocalające*, „Ogród” 1992, nr 3/4, s. 115-135.
7. Czyż A., *Światło i słowo. Egzystencjalne czytanie tekstów dawnych*, Warszawa 1995.
8. Darowski R., *Mateusz Bembs SJ (1567–1645), profesor filozofii w Poznaniu*, „Archiwum Historii Filozofii i Myśli Społecznej” 1985, R. 31, s. 213-228.
9. Drażek Cz., *Chrystus Kaspra Druźbickiego*, „Znak” 1974, nr 26, s. 606-616.
10. Dolański D., *Religijność na polskich pograniczach w XVI-XVIII wieku*, Zielona Góra 2005,
11. *Duchowość zakonna. Szkice*, pod red. J. Kłoczowskiego, Kraków 1994.
12. *Dzieje teologii katolickiej w Polsce*, t. 2: *Od odrodzenia do oświecenia*, cz. 1, pod red. M. Rechowicza, Lublin 1975.
13. Fijałek J., *Potrąki jezuickie z r. 1686*, „Pamiętnik Literacki” 1903, z. 2, s. 599-601
14. Górski K., *Duchowość chrześcijańska*, Wrocław 1978.
15. Górski K., *Od religijności do mistyki : zarys dziejów życia wewnętrznego w Polsce. Cz. 1, 966-1795*, Lublin 1962.
16. Grzebień L., *Encyklopedia wiedzy o jezuitach na ziemiach Polski i Litwy 1564–1995*, Kraków 1996.
17. Grzebień L., *Pedagogika ignacjańska na tle innych pedagogik zakonnych (refleksje nad dziejami szkolnictwa polskiego)*, w: *Pedagogika ignacjańska. Historia, teoria, praktyka*, pod red. A. Królikowskiej, Kraków 2010, s. 107-128.
18. Grześkowiak R., Niedźwiedź J., *Wstęp*, w: M. Mieleško, *Emblematy*, wyd. R. Grześkowiak i J. Niedźwiedź, Warszawa 2010, s. 7-70.
19. Kadulska I., *Długie trwanie baroku w polskim teatrze jezuickim XVIII wieku*, w: *Jezuicka ars educandi. Prace ofiarowane ks. prof. Ludwikowi Piechnikowi SJ.*, Kraków 1995, pod red. S. Obirka i M. Wolańczyk, s. 117-130.
20. Kochanowicz J., *Wychowanie w szkołach jezuickich okresu staropolskiego*, w: *Pedagogika ignacjańska. Historia, teoria, praktyka*, pod red. A. Królikowskiej, Kraków 2010, s. 205-238.
21. Kotlewski T., *Z sercem hojnym i rozpalonym miłością – o mistyce ignacjańskiej*, Warszawa 2005.
22. Kowzan J., *Quattuor hominum novissima. Dzieje serii tematycznej czterech rzeczy ostatecznych w literaturze staropolskiej*, Siedlce 2003.
23. Krenz J., *Masz wiele przezwisk, Kochany mój... „Rozmyślenia sandomierskie” Kaspra Druźbickiego na tle tradycji platońskiej i neoplatońskiej*, Poznań 2012.
24. Krzyszkowski J., *O. Kasper Druźbicki TJ (W trzechsetną rocznicę zgonu)*, w: *Sacrum Poloniae Millenium. Rozprawy – szkice – materiały historyczne*, Rzym 1965, t. 9, s. 573-613.
25. Kurek K., Wydra W., *Taniec śmierci na scenie kolegium jezuickiego w Kaliszu?*, „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Literacka” 2013, nr 22/47, s. 313-336.
26. Łukarska B., *Różnorodność formalna i tematyczna polskiej literatury medytacyjnej XVII i XVIII wieku*, „Prace Naukowe Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Filologia Polska. Historia i Teoria Literatury” 2011, z. XII, s. 9-20.
27. Majkowski J., *Pobożność maryjna w pismach ojca Kaspra Druźbickiego*, „Ateneum Kapłańskie” 1963, z. 2, s. 124-131.

28. Makoś W., *Forma kultu Maryi propagowana przez Drużbickiego, Fenickiego i Chomętowskiego*, „Roczniki Teologiczno-Kanoniczne” 1982, T. 29, z. 2, s. 127-154.
29. Misiurek J., *Zarys historii duchowości chrześcijańskiej*, Lublin 1992.
30. Misiurek J., *Historia i teologia polskiej duchowości katolickiej*, t. 1-3, Lublin 1994-2001.
31. Misiurek J., *Nauka polskich teologów katolickich XVII i XVIII wieku o kulcie Serca Jezusowego*. „Studia Theologica Varsaviensis” 1974, z. 1, s. 61-78.
32. Montusiewicz R., *Kultura retoryczna kolegiów w XVII i połowie XVIII wieku. Rekonesans materiałowy*, w: *Retoryka a literatura*, pod red. B. Otwinowskiej, Wrocław 1984, s. 193-210.
33. Natoński B., *Szkolnictwo jezuickie w Polsce w dobie kontrreformacji*, w: *Z dziejów szkolnictwa jezuickiego w Polsce. Wybór artykułów*, pod red. J. Paszendy, Kraków 1994, s. 29-57.
34. Nawarecki A., *Czarny karnawał. „Uwagi śmierci niechybnej” księdza Baki – poetyka tekstu i paradoksy recepcji*, Wrocław 1991.
35. Nowak L., *Katolickie książki z Polski w okresie rekatolicyzacji na Śląsku (Teologia praktyczna)*. „Śląskie Studia Historyczno-Teologiczne” 1985, z. 18, s. 209-228.
36. Nowicka-Jeżowa A., *Homo viator – mundus – mors. Studia z dziejów eschatologii w literaturze staropolskiej*, cz. 1-3, Warszawa 1988.
37. Nowicka-Jeżowa A., *Poezja jezuicka po Sarbiewskim. Zarysy dróg twórczych*, w: *Nauka z poezji Macieja Kazimierza Sarbiewskiego S.J.*, red. J. Bolewski, J. Z. Lichański i P. Urbański, Warszawa 1995, s. 165-188.
38. Nowicka-Jeżowa A., *Sarmaci i śmierć. O staropolskiej poezji żałobnej*, Warszawa 1992.
39. Obirek S., *Jezuici w Rzeczypospolitej Obojga Narodów w latach 1564-1668*, Kraków 1996.
40. Okoń J., *Dramat i teatr szkolny. Sceny jezuickie XVII wieku*, Wrocław-Warszawa-Kraków 1970.
41. Okoń J., *Na scenach jezuickich w dawnej Polsce (rodzimość i europejskość)*, Warszawa 2006.
42. Piechnik L., *Powstanie i rozwój jezuickiej „Ratio studiorum” (1548-1599)*, Kraków 2003.
43. Piskorek J., *Dar utwierdzenia w łasce ojca Drużbickiego*, „Ateneum Kapłańskie” 1963, z. 2, s. 131-137.
44. *Podstawy edukacji ignacjańskiej*, przeł. B. Steczek, pod red. J. Kołacza, Kraków 2006.
45. Popławski J., *Kaspra Drużbickiego SJ (+1662) teologia krzyża*, Lublin 1997.
46. Poprawa-Kaczyńska E., *Ignacjański modus meditandi w kulturze religijnej późnego baroku*, w: *Religijność literatury polskiego baroku*, pod red. Cz. Hernasa, M. Hanusiewicz, Lublin 1995, s. 259-270.
47. Prejs M., *Poezja późnego baroku. Główne kierunki przemian*, Warszawa 1989.
48. *Ratio Atque Institutio Studiorum SJ czyli Ustawa Szkolna Towarzystwa Jezusowego (1599)*, wstęp, oprac. K. Bartnicka, T. Bieńkowski, przeł. J. Ożóg, T. Bieńkowski, A. Stachowicz, Warszawa 2000.
49. Rogalewski T., *Moc krzyża i męki Chrystusa. Z myśli teologicznej o Kaspra Drużbickiego TJ*, „Studia Theologica Varsaviensis” 1997, nr 1, s. 265-272.
50. Sękalski C., *Misterium przemiany wewnętrznej. Droga duchowego rozwoju chrześcijanina w „Ćwiczeniach ignacjańskich”*, Kraków 2003.
51. Starnawski J., *Pisarze jezuicki w Polsce (wiek XVI-XIX). Studia i materiały*, Kraków 2007.
52. Szymański S., Misiurek J., *Prekursor kultu Serca Jezusowego*, „Ateneum Kapłańskie” 1963, z. 2, s. 137-146.
53. Topij-Stempińska B., *Geneza pedagogiki ignacjańskiej*, w: *Pedagogika ignacjańska. Historia, teoria, praktyka*, pod red. A. Królikowskiej, Kraków 2010, s. 87-106.
54. Wojnowski J., *Ojciec Kasper Drużbicki i jego ascetyka na tle życia Polski Wazów (1587-1668)*, „Ateneum Kapłańskie” 1963, z. 2, s. 97-113.
55. Załęski S., *Jezuici w Polsce*, Kraków 1908.
56. Ziótek A., *Mistyka i Pasja w „Uwagach” Józefa Baki*, „Ogród” 2003, nr 1/2, s. 137-154.

57. *Z dziejów szkolnictwa jezuickiego w Polsce*, wybór i oprac. ks. J. Paszenda, Kraków 1994.

ANNA NOWICKA-STRUSKA, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej, *Duchowość mistyczna w środowisku karmelitańskim*

I. Źródła

1. *Kronika klasztoru karmelitanek bosych pw św. Józefa w Lublinie*, oprac. Cz. Gil, Poznań 2012.
2. *Reguła i konstytucje zakonnic karmelitanek bosych Zakonu Naświętszej Panny Maryi z Góry Karmelu*, druk Wdowy i dziedziców Andrzeja Piotrkowczyka, Kraków 1653.
3. *Teresa od Jezusa z Los Andes*, *Dziennik*, tł. z jez. hisz. Siostry Karmelitanki Bose z Trzyczyna., Kraków 2000.

II. Literatura przedmiotowa. (Opracowania)

1. Alvarez T., *Wprowadzenie do pism św. Teresy od Jezusa*, przeł. E. Bielecki, Warszawa 1982
2. *Autobiograficzne zapiski M. Barbary od Najśw. Sakramentu, karmelitanki bosej*, wyd. wstęp, K. Górski, „Nasza Przeszłość” t.14, 1961, s.249-264.
3. Bielecki E., *Duchowość Karmelu* [w] *Chrześcijańska duchowość*, red. B. Bejze, Warszawa 1981, s. 334-358.
4. Bocian A., „Zwierzyńiec” św. Teresy z Avili, „Homo Dei” r.51, 1982, nr 3.
5. Bokszczanin M., *Kantyczka Chybińskiego. Z tradycji biblijnych i literackich kolędy barokowej* [w] *Literatura, komparatystyka, folklor. Księga poświęcona Julianowi Krzyżanowskiemu*, Warszawa 1986, s. 712-791.
6. Borkowska M., *Panny siostry w świecie sarmackim*, Warszawa 2002.
7. Borkowska M., *Życie codzienne polskich klasztorów żeńskich w XVI-XVIII wieku*,
8. Borkowska U., *Hagiografia polska (Wiek XVI-XVIII)* [w] *Dzieje teologii katolickiej w Polsce, t.2, Od odrodzenia do oświecenia, cz. 1. Teologia humanistyczna*, red. M. Rechowicz, Lublin 1975, s.471-503.
9. Borowski A., *Motywy karmelitańskie w literaturze polskiej*, [w] *Cztery wieki karmelitów bosych w Polsce (1605 – 2005)*, red. A. Ruszała, Kraków 2005.
10. Borowy W., *O poezji polskiej XVIII wieku*, Warszawa 1978.
11. Bouyer L., *Wprowadzenie do życia duchowego. Zarys teologii ascetycznej i mistycznej*, przeł. L. Rutkowska, Warszawa
12. Ciak W. *Rozwój modlitwy według św. Teresy od Jezusa i św. Jana od Krzyża*, Poznań 1993.
13. Ciesielska-Borkowska S., *Mistycyzm hiszpański na gruncie polskim*, Kraków 1939.
14. Czyż A., *Poezja rękopisów karmelitańskich (Z dziejów polskiej literatury mistycznej)*, „Przegląd Powszechny” 1984, nr 11, s.216-227.
15. Czyż A., *Światło i słowo. Egzystencjalne czytanie tekstów dawnych*, Warszawa 1995.
16. Czyż, A., *Ja i Bóg. Poezja metafizyczna polskiego baroku*, Wrocław 1988.
17. Dąbrowski S., *Medytacja i kontemplacja*, „Ruch Filozoficzny” t.47, 1990, z.4.
18. Delumeau J., *Reformy chrześcijaństwa w XVI i XVII wieku. Katolicyzm między Lutrem a Wolterem*, przeł. P. Kłoczowski, t.2, Warszawa 1986.
19. Długosz J., *Biblioteka klasztoru karmelitów bosych w Czernej „ABMK”* t.11, 1965, s.109 – 117.
20. Dmitruk K., *Problemy publiczności literackiej w dawnej Polsce*, [w] *Publiczność literacka i teatralna w dawnej Polsce*, red. H. Dziechcińska, warszawa 1985, s. 7-38.
21. Dziechcińska H., *Kultura literacka Polsce XVI i XVII wieku. Zagadnienia wybrane*, Warszawa 1994.
22. Filek O., *Modlitwa odpocznienia (Natura i znaczenie zjawiska)*, [w] *Mater spiritualium Studia nad doktryną św. Teresy od Jezusa*, red. O. Filek, Kraków 1974.

23. Filek O., *Dialog z Bogiem*, [w] *Otrzymałam ducha mądrości. Księga pamiątkowa z okazji ogłoszenia św. Teresy od Jezusa Doktorem Kościoła Powszechnego*, red. O. Filek, Kraków 1972.
24. Filek, O., *Duchowość zakonna według Hieronima od św. Jacka. Studium historyczno-teologiczne*, Kraków 1965.
25. Flaga J., *Formacja i kształcenie duchowieństwa zakonnego w Rzeczypospolitej w XVII i XVIII wieku*, Lublin 1998.
26. Fudala S. *Wychowanie do teologalnej miłości* [w] *Formacja zakonna*, red. W. Gogola, Kraków 2000.
27. Gil Cz. *Karmelici bosi w Polsce 1605-2005*, „Nasza Przeszłość” 1977, s.5-237.
28. Gil Cz. *Kult św. Teresy od Jezusa w polskich ośrodkach karmelitańskich w XVII do XIX w.* [w] *Otrzymałam ducha mądrości. Księga pamiątkowa z okazji ogłoszenia św. Teresy od Jezusa Doktorem Kościoła Powszechnego*, red. O. Filek, Kraków 1972.
29. Gil Cz., *Historia Karmelu Terezańskiego*, Kraków 2002.
30. Gil Cz., *Ku Chrystusowej pełni: Matka Teresa Marchocka, karmelitanka bosa 1603-1652*, Kraków 1993.
31. Gil Cz., *Mistrz Jan od Jezusa i Maryi (1564-1614)*, Kraków 1998.
32. Gil Cz., *Słownik polskich karmelitanek bosych 1612-1914*, Kraków 1999.
33. Gil Cz., *Życie codzienne karmelitanek bosych w Polsce w XVII-XVIII wieku*, Kraków 1997.
34. Gilson E., *Chryścianizm z filozofia*, przeł. A. Więckowski, Warszawa 1988.
35. Glińska A., *Przyczynek do dziejów poezji karmelitańskiej. Charakterystyka i wybrane wiersze z rękopisu o sygn. 3643I ze zbiorów Biblioteki Jagiellońskiej*, „Barok. Historia-Literatura-Sztuka” 1998, nr 2, s.185-194.
36. Gogacz M., *Człowiek i jego relacje (Materiały do filozofii człowieka)*, Warszawa 1985.
37. Gogacz M., *Mistyka a poznanie Boga*, „Znak” 1959, nr5
38. Gogola J., *Teresa od Jezusa Marchocka, karmelitanka bosa 1603-1652. Życie i doświadczenie mistyczne* [w] *Mistycy i mistyka Karmelu*, Kraków 2007.
39. Gogola J. W., *Życie mistyczne Teresy od Jezusa Marchockiej, karmelitanki bosej, 1603-1652. Studium z duchowości karmelitańskiej*, Kraków 1995.
40. Gogola J., *Eschatologiczny charakter zjednoczenia człowieka z Bogiem według św. Jana od Krzyża*, „Karmel” 1996, nr 4, s.5-13.
41. Gogola J., *Oczyszczenie nocy ciemnej u św. Jana od Krzyża* [w] *Na drodze zjednoczenia z Bogiem. II karmelitański tydzień duchowości ze św. Janem do Krzyża*, red. J. Gogola, Kraków 2000, s. 133-150.
42. Gogola J., *Posłuszeństwo zakonne: teologia i praktyka*[w] *Formacja zakonna*, red. W. Gogola, Kraków 1995
43. Goliński J.K., *Mistyka i łaska. Życie wewnętrzne Marianny Marchockiej, w świetle „Żywota”*, [w] *Pisarki polskie epok dawnych*, red. K. Stasiewicz, Olsztyn 1998.
44. Górski K., *Kierownictwo duchowe w klasztorach żeńskich w Polsce XVI-XVIII wieku. Teksty i komentarze*, „Textus et studia historiam theologiae In Polonia excultae spectantia” vol. XI, Warszawa 1980.
45. Górski K., Borkowska M., *Historiografia zakonna z wzorce świętości w XVII wieku* „Textus et studia historiam theologiae In Polonia excultae spectantia” vol. XV, Warszawa 1984.
46. Górski K., *Od religijności do mistyki. Zarys dziejów życia wewnętrznego w Polsce, cz.1 966-1795*, Lublin 1962.
47. Górski K., *Studia i materiały z dziejów duchowości*, Warszawa 1980.
48. Górski K., *Zarys dziejów duchowości w Polsce*, Kraków 1986.
49. Górski, K., *Duchowość chrześcijańska*, Wrocław 1978.

50. Granat W., *Doświadczenie spotkania z osobami boskimi według nauki i życia św. Teresy z Avila, doktora Kościoła* [w] *Mater spiritualium. Studia nad doktryną św. Teresy od Jezusa*, red. O. Filek, Kraków 1974.
51. Grupiński w., *Wewnątrz. Rzecz o „Autobiografii mistycznej” Marianny Marchockiej*, Warszawa 2005.
52. Gryga S., *Złoty wiek mistyki hiszpańskiej*, t. 1-2, Kraków. 1987-1996.
53. Hanusiewicz M., „Święta zuchwałość” bezimiennej karmelitanki, [w] *Muzy i Hestia. Studia dedykowane Profesor Ludwice Ślękowej*, red. M. Cieński, J. Sokolski, Wrocław 1999, s.97-112.
54. Hanusiewicz M., *Święte i zmysłowe w poezji polskiego baroku*, Lublin 1998.
55. Hanusiewicz M., *Wyobraźnia i erudycja w karmelitańskich pieśniach o Miłości Bożej*, „Barok. Historia-Literatura-Sztuka” 1998, nr 1, s.191-201.
56. Hebda E., *Człowieczeństwo Chrystusa w życiu i nauce św. Teresy od Jezusa* [w] *Otrzymałam ducha mądrości. Księga pamiątkowa z okazji ogłoszenia św. Teresy od Jezusa Doktorem Kościoła*, red. O. Filek, Kraków 1972.
57. Herraiz M., *Wprowadzenie do św. Jana od Krzyża*, przeł. R. Wandzioch, cz. I, Poznań 1994.
58. Janicka-Olczakowa E., *Zakony żeńskie w Polsce* [w] *Kościół w Polsce. Wieki XVI-XVIII*, red. J. Kłoczowski, t.2 *Studia nad historią Kościoła katolickiego w Polsce*, Kraków 1969, s. 731-1049.
59. Jocz A., *Anna Maria Marchocka – polska reprezentantka karmelitańskiej szkoły duchowości* [w] *Duchowość i religijność kobiet dawniej i dziś*, red. E. Pakszys, I. Sikorska, Poznań 2000, s. 113-125.
60. Jocz A., *Anna Maria Marchocka portret mistyczny*, „Zeszyty Filozoficzne” z.1, 1992, s.27-46.
61. Jocz A., *Stany i zjawiska mistyczne w autobiografii Anny Marii Marchockiej (1603-1652). Próba klasyfikacji, opisu i interpretacji*, „Zeszyty Filozoficzne” z.5, 1996, s. 27-46.
62. Kaczor-Scheitler K., *Marianna Marchocka a św. Teresa z Avila*, Poznań 2009.
63. Kaczor-Scheitler K., *Mistycyzm hiszpański w piśmiennictwie polskich karmelitanek bosych w XVII i XVIII wieku*, Łódź 2005.
64. Karpiński A., *Karmel i rybki*, [w] *Muzy i Hestia. Studia dedykowane Profesor Ludwice Ślękowej*, red. M. Cieński, J. Sokolski, Wrocław 1999, s.83-96.
65. Krzyżaniak B., *Kantyczki z rękopisów karmelitańskich XVII-XVIII wieku*, Kraków 1978.
66. Lepee M., *Święta Teresa z Avila – mistyczka*, przeł. M Szwarzenberg – Czerny, Warszawa 1995.
67. Machejek T., *Wstęp* [w] *św. Teresa od Jezusa, Dzieła*, przeł. H.P. Kossowski, t.1, Kraków 1987, s.19-106.
68. *Mater Spiritualium. Studia nad doktryną św. Teresy od Jezusa*, red. O. Filek, Kraków 1974
69. Misiurek J., *Historia i teologia polskiej duchowości katolickiej*, t. 1 (x-XVII), Lublin 1994.
70. *Mistyka w życiu człowieka*, red. W. Słomka, Lublin 1980
71. Nawrocka-Berg M., *Osiemnastowieczny żywot serafickiej pannej Teresy świętej ze zbiorów siostr karmelitanek bosych*, „Barok. Historia-Literatura-Sztuka” 2005, nr 24, s.145-156.
72. Nawrocka-Berg M., *W teatrze klasztornej córki świętej Teresy*, „Barok. Historia-Literatura-Sztuka” 2004, nr 22, s.207-219.
73. Nieznanowski S., *Przyczynek do dziejów folkloru zakonnego XVII wieku* [w] *Z przeszłości. Silva Medii et Recentionis Aevi...*
74. Nowicka-Jeżowa A., *Pieśni czasu śmierci. Studium z historii duchowości XVI-XVIII wieku*, Lublin 1992.
75. Pelczar R., *Klasztorne szkoły żeńskie w Polsce XVI-XVII w. problematyka i perspektywy badawcze*, „Nasza Przeszłość” t.89, 1998, s. 95-109
76. Popławska H., *Autobiografia mistyczna* [w] *Religijność literatury polskiego baroku*, red. Cz. Hernas, M. Hanusiewicz, Lublin 1995

77. Popławska H., *Żywoty i autobiografie w rękopiśmiennych zbiorach Biblioteki Karmelitanek Bosych na Wesolej*[w] *Staropolska kultura rękopisu*, red. H. Dziechcińska, Warszawa 1990
78. Popławska, H. , *Kultura literacka karmelitanek bosych w Polsce*, Gdańsk, 2006.
79. Przybylski R., *Współczesny humanista wobec antropologii chrześcijańskiej*, „Znak” 1980, nr 11.
80. Renault E., *Święta Teresa z Avila*, przeł. J. Fenrychowi, Kraków 1983
81. Ruiz Salvador F., *Święty Jan od Krzyża. Pisarz-pisma – nauka*, przeł. E. Bielecki, Karków 1998.
82. Targosz K., *Piórem zakonnicy. Kronikarki w Polsce o swoich zakonach i swoich czasach*, Kraków 2002
83. Tommaso Della Croce, *Święta Teresa i prądy duchowe jej czasów*, przeł. A. Bodzenta [w] *Mater spiritualium....*
84. Urbański S., *Droga do zjednoczenia z Bogiem według św. Jana od Krzyża* [w] *Na drodze zjednoczenia z Bogiem . II Karmelitański tydzień duchowości ze św. Janem do Krzyża*, red. J. Gogola, Kraków 2000, s.44-89.
85. Waaijman K., i Blommesteijn H., *Mistyczne podejście do reguły karmelitańskiej* [w] *Całościowe i mistyczne podejście do Reguły Karmelitańskiej*, tłum. J. Zieliński, Kraków 1995.
86. Wanat J.B., *Bibliografia św. Teresy od Jezusa w Polsce* [w] *Otrzymałam ducha mądrości. Księga pamiątkowa z okazji ogłoszenia św. Teresy Doktorem Kościoła Powszechnego*, red. O. Filek, Kraków 1972, s. 379-396.
87. Wanat J.B., *Zakon karmelitów bosych w Polsce. Klasztory karmelitów i karmelitanek bosych 1605-1975*, Kraków 1979.
88. Wider D. *Baranek wielkanocny. Omówienie traktatu eucharystycznego o. Stefana Kucharskiego (1593-1653)*. [w] *Karmelici bosy w Polsce. Księga jubileuszowa*, red. Cz. Gil, Kraków 2005.
89. Wider D., *Asceza i miłość podstawową cechą doktryny św. Teresy od Jezusa* [w] *Otrzymałam ducha mądrości Księga pamiątkowa z okazji ogłoszenia św. Teresy od Jezusa Doktorem Kościoła*, red. O. Filek, Kraków 1972.
90. Wider D., *Modlitwa i kontemplacja*, [w] *Kultura życia wewnętrznego*, red. J. Krucina, Wrocław 1983, s. 123-136.
91. Wider D., *Pieśni Salomonowych o zakonnej wy tłumaczenie O. Bonawentury Frezera OCD (1638-1687)* [w] *Karmelici bosy w Polsce. Księga jubileuszowa*, red. Cz. Gil, Kraków 2005.
92. Wojsław K., *Eloi, Eloi – lama sabachthani? Oblicza cierpienia i opuszczenia w Autobiografii mistycznej Anny Marii Marchockiej (Teresy od Jezusa)*, [w] *Cztery wieki Karmelitów Bosych w Polsce (1605-2005)*, red. A. Ruszała, Kraków 2005.
93. Zawada M., *Medytacja karmelitańska*, Kraków 1997.

**BERNADETTA PUCHALSKA-DĄBROWSKA, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski,
Inspiracje francuskie polskich środowisk zakonnych między *vita contemplativa* i *vita activa***

Wizytki

I. Źródła

1. **Alacoque Małgorzata Maria, św.**, *Pamiętnik duchowy*, Kraków 2003.
2. **Eadem**, *Sercem pisane. Rady i myśli na każdy dzień roku*, Kraków 2006.
3. **Chantal Jane Frances de**, *Krople pocieszenia. Modlitwy i myśli*, Kraków 2012.
4. **Listy św. Małgorzaty Marii Alacoque**, Kraków 2009.
5. **Franciszek Salezy, św.**, *Filotea, czyli droga do życia pobożnego*, Kraków 2000.
6. **Idem**, *Traktat o miłości Bożej*, Kraków 2002

7. **Idem**, *W blasku Bożej miłości. Modlitwy i myśli*, Kraków 2012.
8. **Ze wspomnień spisanych przez sekretarkę Joanny Franciszki** [de Chantal], w: *Liturgia Godzin. Codzienna modlitwa Ludu Bożego*, t. I, Poznań 1982, s. 989-990.

II. Literatura przedmiotowa (Opracowania)

1. Bross S., *M. Franciszka-Teresa Kotowiczówna, wizytka warszawska*, Opole 1949.
2. Czaplński Cz., *Wizytki. Hortus conclusus*. Z przedmową ks. Jana Twardowskiego. Tekst historyczny Waldemar Smaszcz, Warszawa 2003.
3. Fabiani B., *Habit królowny*, „Rocznik Muzeum Narodowego”, Warszawa XVI/1972.
4. Gołos J., *Rękopisy i druki muzyczne w klasztorze wizytek warszawskich*, „Muzyka” 1985, nr 2
5. Klecel J., *400 lat Zakonu Nawiedzenia NMP*, b.m. w., 2010
6. Klecel J., *Życie siostry Franciszki Teresy Kotowiczówny*, Warszawa 2010
7. Miller M., *O radosnym miłowaniu Boga. Religijno-moralny ideał św. Franciszka Salezego*, Warszawa 1947.
8. Wójcik M.M. VSM, *Pan jej objawił tajemnice Swego Serca. Święta Małgorzata Maria Alacoque*, Jasło 2003.

Szarytki/Zgromadzenie Misji

1. *Z pism św. Wincentego a Paulo*, w: *Liturgia Godzin. Codzienna modlitwa Ludu Bożego*, t. IV, Poznań 1988, s. 1209-1210.
2. Charpy E. SM, *Odkrycie Boga przez św. Ludwikę de Marillac*.
3. Gonçalves M. E., *Małgorzata Naseau. Pierwsza Siostra Miłosierdzia*. Tłum. Władysław Bomba CM, Kraków 1995.
4. *Księga pamiątkowa 300 lecia zgromadzenia księży misjonarzy*, Kraków 1925
5. *Misja Polska w pismach Wincentego a Paulo i Ludwiki de Marillac 1651-1660*. Tłumaczenie z języka francuskiego Jan Dukała CM. T. 1 i 2, Kraków 2010
6. *Misjonarze św. Wincentego a Paulo w Polsce (1651-2001)*. T. I: *Dzieje*. Redaktor tomu I Stanisław Rospond CM, Kraków 2001; T. II-1: *Biografie*. Redaktor tomu II Jan Dukała CM, Kraków 2001.
7. Prądzyński W., *Tzw. Akademia Chelmińska w latach 1680-1818*.
8. *Słownik duchowości wincentyńskiej*. Tłumaczenie z języka hiszpańskiego Władysław Bomba CM. T. 1: *a-m*, Kraków 1997; T. 2: *n-ż*, Kraków 2010
9. Schletz A., *Zgromadzenie księży misjonarzy w Polsce. (Charakterystyka ogólna, „Nasza Przeszłość”, XI (1960)*
10. Świętecka M., *Św. Wincenty a Polska, „Nasza Przeszłość” XI (1960)*.
11. Schletz A., *Działalność kulturalna misjonarzy polskich w latach 1651-1684, „Polonia Sacra”, IX (1957) 273*.
12. Vernaschi A., *Dziedzictwo. Święci i błogosławieni rodziny wincentyńskiej*. Tłum. Władysław Bomba CM, Kraków 2012.

Dzieje duchowości:

1. Aumann J., *Zarys historii duchowości*. Z włoskiego przełożył ks. Jan Machniak, Kielce 2007
2. Górski K., *Od religijności do mistyki*, Lublin 1962.
3. Górski K., *Zarys dziejów duchowości w Polsce*, Kraków 1986.
4. Ozorowski E., *Słownik podstawowych pojęć teologicznych*, Warszawa 2007.

Życie zakonne:

1. Borkowska M. OSB, *Panny siostry w świecie sarmackim*, Warszawa 2002.
2. Borkowska M., *Teatr w polskich klasztorach żeńskich*, „Nasza Przeszłość” 76/1991.
3. Borkowska M. OSB, *Życie codzienne polskich klasztorów żeńskich w XVII-XVIII wieku*, Warszawa 1996.
4. Fabiani B., *Warszawa XVI i XVII wieku*, Warszawa 1977.
5. Fabiani B., *Warszawski dwór Ludwika Marii*, Warszawa 1976.
6. Fabiani B., *Życie codzienne na Zamku Królewskim w epoce Wazów*, Warszawa 1996.
7. Kłoczowski J., *Od pustelni do wspólnoty. Grupy zakonne w wielkich religiach świata*, Warszawa 1987.
8. Lileyko J., *Życie codzienne w Warszawie za Wazów*, Warszawa 1984.
9. Łoziński B., *Leksykon zakonów w Polsce*, Warszawa 2009.
10. Stabińska J. OSB ap, *Mniszki Pierwszej Rzeczypospolitej*, Kraków 2009.
11. Śliwińska B. G. CSC, *Dzieje Zgromadzenia Sióstr Świętej Katarzyny Dziewicy i Męczennicy*, Olsztyn 1998.
12. Targosz K., *Piórem zakonnicy. Kronikarki w Polsce XVII w. o swoich zakonach i swoich czasach*, Kraków 2002.
13. Wróbel E.E., *Życie religijne i zakonne w Polsce na przełomie XVI i XVII wieku*, w: *Cztery wieki Karmelitów Bosych w Polsce*, pod red. Andrzeja Ruszały OCD, Kraków 2005, s. 15-33.

Hagiografia:

Witkowska A., Nastalska J., *Staropolskie piśmiennictwo hagiograficzne*. T. I: *Słownik hagiografów staropolskich*; T. II: *Bibliografia hagiografii staropolskiej*, Lublin 2007.

PIOTR URBAŃSKI, Uniwersytet Adama Mickiewicza, Włoska szkoła łagodności i służby: oratorianie (filipini)

I.1. Źródła. Rękopisy

1. *Breve volume in Caemeterio Sacromontano sepultorum post pestisentiam compactum Anno Domini 1715*.
2. *Brevis Loci Sacri Descriptio*, Gostyń 1718.
3. Dominkowski Kasper, *Zbiór wiadomości o Świętej Górze pod Gostyniem osiadłej przez Kongregację Oratorium Św. Filipa Neri ukończony 21 września 1836 r.*
4. *Dopisy do rękopisma Zbiór wiadomości o Świętej Górze pod Gostyniem* [s.a.].
5. *Fundamenta eius in Montibus Sanctis Anno Domini 1718*. [AFG A/3]
6. Grudowicz Stanisław, *Ulitma voluntas*, 1684.
7. *Motivum Fundandae Congregaionis Oratorii Sancti Philippi Neri in Scero Monte Gostinensi*, 1668–1721.

I.2. Źródła. Stare druki

1. **Bacci Pietro Girolamo**, *Vita di San Filippo Neri fiorentino...*, Roma, 1622 (le edizioni successive, italiane e straniere, arrivarono a 140).
2. **Idem**, *Vita di San Filippo Neri... con l'aggiunta di una breve notitia di alcuni suoi compagni, per opera di Giacomo Ricci*, Roma, 1672.
3. **Idem**, *Żywot świętego Filipa Neriusa z Florencyi Congregationis Oratorii fundatora, włoskim i łacińskim*, przez W. Piotra Jakoba Bakciusa z Arettu...., tłum. Adam Konarzewski [1668], Leszno 1683. [Bacci Petrus Iacobus, Romae 1645].
4. **Idem**, *Vita di S. Filippo Neri fondatore della Congr. dell' Oratorio*, Roma 1745 oraz t. 1–2, Monza 1851; *The Life of Saint Philip Neri...*, ed. Frederick Ignatius Antrobus, London 1902].
5. **Borfini G. B.**, *Philippi Nerii religiosissimi presbyteri vitae compendium*, (1596), wyd. Incisa Della Rocchetta G., in “Oratorium”, VIII (1977), 1, 3–23.

6. **Choynacki Józef**, *Medium pacis*..., Posnaniae 1734.
7. **Chrzanowski Antoni**, *Ecloga divi Philippi Neri*, 1754, ?? Jocher I 337.
8. **D'Orosco Alfonso**, *Giardino de oratione*, Venetia 1563 [1596].
9. **Dąbski Łukasz** (1575–1665), *Życie S. Philippa Neryusza z włoskiego na polski ięzyk tłumaczone przez Łukasza Dąbskiego, Kanonika Krakowskiego*. Tak podaje Jocher 8371. Dzieła tego jednak nikt w rękę nie miał. [Estr.]
10. **Declos Jos[ephus] Ant[onius]** *Chelys ad mentem Verbi Aeterni instructa dulcissimo Lechicum Orbem concentu exhilarans D. Philippus Nerus...*, Posnaniae 1729.
11. **Idem**, *Pericles divinior pro restauranda exstincti obis*..., Poznań 1732.
12. *Documenta ad adispicandum supremum vere sencitatis gradum utilissima S. Philippi Neri*..., Częstochowa 1710.
13. **Galloni Antonio**, *Vita beati P. Philippi Nerii Florentini Congregationis Oratorii fundatoris in annos digesta. Auctore Antonio Gallonio romano eiusdem Congregationis presbytero*. Romae 1600.
14. **Idem**, *Vita Beati P. Philippi Nerii Florentini, Congregationis Oratorii Fundatoris, in annos digesta*, Romae, 1600; Roma, 1918.
15. **Gallonio A.**, *Vita del Beato P. Filippo Neri, fiorentino... scritta e ordinata per anni*, Roma, 1601; edizione critica a cura di M.T. Bonadonna Russo, Roma, 1995.
16. *Gloria S. Ignatii Societatis Jesu fundatoris seu S. Francisci Xaverii ejus socii vitai Cracoviae* 1622 [anonim, może Matheus Bembus – Estr.]
17. **Goldonowski (Goldonowski) Andrzej**, (1596–1660) *Żywot Ś. Philippa Nerusza*..., Kraków 1625
18. **Idem**, *Krótkie zebranie żywotów*..., Jarosław 1622, Poznań 1622 [z okazji kanonizacji].
19. **Goszkowski Maciej Kanty**, *Florentia virtutum D. Philippus Nerus...*, Posnaniae 1742.
20. **Gromalski Mikołaj** (zm. 1760), *Troisty puklerz, protekcya Świętych Filipa y Jacoba Apostołów*... Poznań 1757 (zawiera: *Kazanie na fest SS. Filipa y Jakuba Apostołów*...).
21. **Jarczewski Józef**, *Pańska cnota Congregationis oratorii S. Filip Nerusz, za kolchickie runo w oyczystą łódkę zalożona*..., Poznań 1731.
22. **Jeziński Stephan Stanislaus (Paludanus)**, *Triumphus Sanctorum Partemii M. Rom. Philippi Neri conf. et Basilidae M. Rom.*..., Cracoviae 1644.
23. **Kozicki Dunin Antonius Franciscus**, *Corona tribus caelicolis Eliae, Philippo Nerio, doctori angelico Thomae*..., Posnaniae 1755.
24. **Marciano G.**, *Memorie Historiche della Congregatione dell'Oratorio*, vol. I, Napoli, 1693, (l'opera, costituita da 5 voll., Napoli, 1693-1702, nel I vol., cap.2° presenta una vita di S. Filippo).
25. *Nauki zbawienne y swiątobliwości chrzesciańskiej bardzo pożyteczne S. Philippa Neryusza*... Częstochowa 1710' przedruk Poznań 1737; Poznań 1746; Lwów 1749.
26. **Nerius Philippus**, *Philippi Nerii Congregat. Oratorii findatoris. Dicta, monita, consilia, gnomae, atque sententiae vere aureae*, Lublini 1648.; *Dicta, monita, consilia, gnomae atque sententiae vere aureae*..., ed. II., Lublini 1784.
27. **Nikodębski Jan Józef**, *Aetna triumphales de pectore ignes in ascensum Christi excitans Divinissimus Philippus Nerus Florentinus*..., Posnaniae 1721,
28. **Olszowski Ignacy Łukasz** pseudonim zob. Wiśniowiecki Janusz ??? Estr.
29. **Patelski Stanisław Michał** (1724–1793), *Ascensio penis divini amoris plena D. Philippus Nerus sacrae congregationis oratorii patriarcha & fundator*, Posnaniae 1749.
30. *Rada wierna dusz bogoboynych S. Filip Neryusz i S. Franciszek Salezius*..., wyd. 2. , Wilno 1705.
31. **Rohaczewski Petrus Antonius**, *Apollo Divinior in cithara Jesu suavisonum melos orbis praeludens: D. Philippus Nerus*..., Posnaniae 1717.

32. *Salutaria dignaque meomorie documenta S. Philippi Neri...*, Posnaniae 1746 [przedruk wyd. Romae 1650].
33. **Sierakowski Waclaw** (1740–1806), *Kantata w muzyce Św. Filip Neryusz*, [s.l.a.].
34. **Siermantowski Szymon Jan Kanty**, *Floralia amoris divini, in divinissimo Philippo Nerio Florentino...*, Posnaniae 1715.
35. **Skrzetuski Jakub Hieronim**, *Ara puris ignibus ardens, D. Philippus Nerus confessor...*, Posnaniae 1706.
36. **Sonzonio D.**, *Vita del santo Patriarca e taumaturgo Filippo Neri...*, Venezia, 1727.
37. **Idem**, *Vita novissima del Santo...ampliata...*, Padova, 1733.
38. *Ianina orbis Slavopolonici fama, lavs, gloria, nobilissimus familiae Prvsorum flos [...]* Stanislavs post archiepiscopos Cracovien. ex Polonis atq[ue] nobilibus primus annis 8. episcopvs eius nominis ad haec usq[ue] tempora solvs, unicvs martyr, sanctvs [...], Stanislavm III in Magna Witwica Witwicki [...] in die ingressus ad sponsam svam cathedram verum ovilis Christi salutatur, veneratur ac recipit pastorem Posnaniae [...] exoptat oratorvm divi Philippi Nerii pusillus grex. Posnaniae 1668. [Polona]
39. **Surowiecki Jakub Antoni Józef**, *Praedicatum primis Dei oculis subjcibile divinissimus Philippus Nerus Regni Poloniae et Florentae patronus...*, Posnaniae 1735.
40. **Świętego Filipa Neryusza życie**. *Obraz dokumentów wyżej napisanych y nad dokumenta same żywsze y iasnieysze z krótką pochwałą krótko wyrażone*, Poznań 1746.
41. **Wiśniowiecki Janusz Antoni Korybut** (1678–1741), *Świętego Filipa Nereusza niektóre akty strzeliste bez litery R od Łukasza Ignacego z Olszowy Olszewskiego Schol. Kijowskiego, Proboszcza Białokamienieckiego, Elegiami dziesięć krótkimi bez teyże litery R od tegoż ogłoszone*, [s.l.] 1740.
42. **Zacharyaszewicz Grzegorz**, *Kazanie w kościele xx. Filipinów w Studziannym na uroczystość przeprowadzenia cudami słynącego Matki Bożej obrazu ze starego do nowego kościoła...* [1773], Warszawa 1808.
43. **Zbawienne y godne pamięci nauki S. Philippa Neriusa...** [1650 z włoskiego na łacinę, później na polski], Kraków 1674.
44. **Zbawienne y Pamięci Godne Nauki S. Philippa Neryusza Wzelkim każdego stanu Osobom Potrzebne i Pożyteczne. Z przyczynieniem niektórych innych Tegoś S. Auktora Sentencyi Znowu na Polskie Przetłumaczone**, Lwów 1730.
45. **Źródło cudów**, 1729 (?).
46. **Żołędziowski Józef**, *Aggregatum singularum perfectionum Congregationis Oratorii Eundator. D. Philipus Nerus...*, Posnaniae 1736. [Polona].

II. Literatura przedmiotu (Opracowania)

1. “Annales Oratorii”.
2. “Memorie oratoriane. Quaderni di storia e spiritualità oratoriana”.
3. “Pregi”, opera notissima nell’ambiente oratoriano, attribuita al P. Agnelli, coetaneo ed amico del Beato S. Valfrè: “Pregi della Congregazione dell’Oratorio di San Filippo Neri, opera postuma e prima d’ora inedita d’un prete dell’Oratorio di Savigliano in Piemonte...”, 2 tomi, Venezia, 1825.
4. Aktualność orędzia świętego Filipa Neri, red. Zantueli P. Bertolini S., Zirona R., Strasburg 1995.
5. Angilella G., *Intuizione ed esperienza educativa nell’apostolato di S. Filippo Neri*, Pisa, 1957.
6. Barbieri Constanza, “Invisibilia per visibilia”: S. Filippo Neri, le immagini e la contemplazione, w: *La Regola e la Fama. San Filippo Neri e l’arte*. Exh. Cat. Museo Nazionale del Palazzo Venezia, Electa: Rome – Milano 1994, s. 32–67.

7. Barbieri Constanza, *“To Be in Heaven”*: *St. Philip Neri between Aesthetic Emotion and Mystical Ecstasy*, w: *The Sensuous in the Counter-Reformation Church*, ed. Marcia B. Hall i Tracy E. Cooper, Cambridge University Press, Cambridge 2013, s. 206–229.
8. Bellido J.F., *La conquista de la libertad. Vida de San Felipe Neri*, Desclée de Brouwer, Bilbao, 1998.
9. Bombardier, J., *St Philippe, prophète de la joie*, “Annales Oratorii” fasc. 3.
10. Boschis F.A., *Discorsi sacri spieganti vari ricordi, e detti di S. Filippo Neri...*,
11. Bouyer L., *La musica di Dio, San Filippo Neri*, Jaca Book, Milano, 1980.
12. Brzeziński Antoni, *Pamiętka Jubileuszu Dwuchsetletniego Zgromadzenia Filipinów na Świętej Górze Gostyńskiej*, Poznań 1969.
13. Brzozowski H., *Vasa Sacra*, Gostyń 2005.
14. Capececatro A., *Vita di san Filippo Neri*, Roma-Tournay, I, II, 1879; ed.1901.
15. Capececatro Alfonso, *La vita di S. Filippo Neri, libri tre*, t. 1–2, Roma – Tournay [s.a.].
16. Carriquiry Lecour G., *Promover el Oratorio como un estilo de vida en la Iglesia*, in Atti dell’Incontro Internazionale di Sevilla, 1992.
17. Cerri O., *S. Filippo Neri. Aneddótico*, Roma, 1939 (1986, II ediz.).
18. Cistellini A., *San Filippo Neri e la spiritualità dell’Oratorio*, in *Le grandi*
19. Cistellini A., *San Filippo Neri, l’Oratorio e la Congregazione oratoriana. Storia e spiritualità*, 3 voll., Morcelliana, Brescia 1989.
20. Cistellini A., *San Filippo Neri. Breve storia di una grande vita*, ed. Memorie Oratoriane, Firenze, 1996 (1998, II ediz. ampliata).
21. Cistellini A., *San Filippo Neri. Breve storia di una grande vita*, Firenze, 1998
22. Cittadini G., *L’Oratorio di S. Filippo Neri. Origini, attualità, prospettive*, a cura della Procura Generale dell’Oratorio, Roma, 2000.
23. Cittadini G., *La spiritualità dell’Oratorio*, in “Atti della giornata di studio in occasione del quarto centenario della morte di S. Filippo Neri, Genova, 15 novembre 1995”. Quaderni Franzoniani, X (1997), 29–36.
24. Costabel P., *L’oratoire de France et ses collèges*, w: *Enseignement et diffusion des sciences en France au XVIIIe s.*, Paris 1964.
25. Crema E., *Iter marianum: un pellegrinaggio in musica*, “Annales Oratorii” fasc. 3.
26. Crispino G., *La scuola del grande Maestro di spirito S. Filippo Neri*, Venezia, 1678; quello di un Anonimo “prete dell’Oratorio di Venezia”.
27. De Libero G., *Vita di S. Filippo Neri Apostolo di Roma*, Tip. Italo-Orientale, Grottaferrata, 1960;
28. Del Croix R., *Filippo Neri, il santo dell’allegria*, New Compton, Roma, 1989.
29. Farrer Henrietta Louisa (Lear), *The Revival of Priestly Life in the Seventeenth Century in France: Sketch*, Rivingtons: London, Oxford, Cambridge 1873.
30. Filippi D.V., *Spiritualità, poesia, musica. Per ricomprendere le esperienze oratoriane del cinque-seicento*. “Annales Oratorii” fasc. 3.
31. Finotti G., *Il carisma della Congregazione dell’Oratorio di S. Filippo Neri, tra memoria e profezia*, Bologna, 1989.
32. Finotti G., *San Filippo Neri. Il Profeta della gioia cristiana. Appunti di spiritualità*, Bologna, 1994.
33. Finotti G., *Un modo di sentire in Cristo*, Bologna, 1983.
34. Gasbarri C., *Lo spirito dell’Oratorio di S. Filippo Neri*, Brescia, 1949.
35. Goethe, J.W., *San Filippo Neri*, Vicenza, 1987 (testi di Johan Wolfgang Goethe e di Giuseppe De Luca).
36. Grams E., *Oratorium: vom Betsaal zur musikalischen Gattung. Die Kongregation des Heiligen Filippo Neri und die Pflege geistlicher Musik*, “Annales Oratorii” fasc. 4.

37. *Idea degli Esercizi dell'Oratorio, istituiti da S. Filippo Neri, Venezia 1742, con successive edizioni accresciute.*
38. Jaromin H., *Św. Filip Neri – Sokrates chrześcijański*, Poznań 1995. [= „Oratoriana” t. 57, marzec 2007].
39. *Konstytucje i Statuty Generalne Kongregacji Oratorium Św. Filipa Neri*, Poznań 1992.
40. *L'Oratorio di San Filippo Neri. Itinerario spirituale*, Verona, 1995.
41. Lando G., *Il Maestro della perfetta allegria*, Guardia Sanframondi 1992.
42. Leherpeur M., *L'oratoire de France*, Paris 1926.
43. Magni V., *San Filippo Neri*, Libreria Editrice Fiorentina, Firenze, 1936.
44. Maynard Th., *Il buffone di Dio*, Mondadori, Milano, 1949 (1984, II ediz.).
45. Mengarelli A., *La Pastorale di Filippo Neri, giovane fiorentino e sacerdote romano*, Perugia, 1974.
46. *Muzyka u Księża Filipinów na Świętej Górze w Gostyniu*, red. Danuta Idaszak, Gostyń 2004.
47. *Oratorium Świętego Filipa Neri – Droga Duchowa*, Poznań 1995.
48. *Pamiętka jubileuszu dwóchsetletniego Zgromadzenia XX. Filipinów na Górze Świętej Gostyńskiej roku Pańskiego XDCCCLXVIII*. T. 1–2. Poznań 1869.
49. Papisogli G., *Un secolo, un uomo. Filippo Neri*, Edizioni Paoline, Cinisello B., 1989.
50. Pastor Ludwik, *Katolicycy reformatorzy XVI stulecia. Szkice charakterów*, tłum. Piotr Mańkowski, Kraków 1924.
51. Perraud A., *L'oratoire de France au XVIIe et au XIX s.*, Paris 1865.
52. Ponnelle L.-Bordet L., *Filippo Neri e la società romana del suo tempo*, traduzione italiana a cura di T. Casini, Firenze, 1931; edizione anastatica con appendice, 1987; l'edizione originale in francese, Paris, 1928.
53. Rietbergen Peter, *Power and Religion in Baroque Rome: Barberini Cultural Policies*, Brill: Leiden 2006.
54. *San Filippo Neri nella realtà romana del XVI secoli. Atti del convegno di studio in occasione dei IV centenario della morte di San Filippo Neri (1695–1995)*, red. Maria Teresa Bonadonna Russo i Niccolò Del Re, Roma 1995.
55. Sanz Hermida R. - M.T. Ferrer Ballester, *Literatura, Música y Devoción en Torno a San Felipe Neri en España (Siglos XVII y XVIII)*, “Annales Oratorii” fasc. 2.
56. Schroeder H.E., *San Filippo Neri*, Morcelliana, Brescia, 1936.
57. *scuole della spiritualità cristiana*, Roma, 1984.
58. Sheldarke Philip, *A Brief History of Spirituality*, Blackwell 2007.
59. Starczewski Zbigniew, *Formy działalności apostolskiej w kongregacji Oratorium św. Filipa Neri w Polsce w latach 1668–2010. Studium historyczno-pastoralne*. Gostyń, Święta Góra 2010.
60. Tercic H., *Filippo Neri, l'amore vince ogni paura*, Città Nuova, Roma, 2000.
61. *The Blackwell Companion to Christian Spirituality*, ed. Arthur Holder, Blackwell 2005.
62. *The Excellence of the Congregation of the Oratory of St. Philip Neri*, tłum. Frederick Ignatius Antrobus, London 1881.
63. *The Sensuous in the Counter-Reformation Church*, ed. Marcia B. Hall i Tracy E. Cooper, Cambridge University Press, Cambridge 2013.
64. Trevor M., *St. Philip Neri. The Apostle of Rome*, Mecomillan Press, London, 1966.
65. Turks P., *Filippo Neri, una gioia contagiosa*, Città Nuova, Roma, 1991 (1996, III ediz.).
66. Turks Paul, *Philip Neri: The Fire and Joy*, Alba House: New York 1995 [tłum. pol. *Filip Neri, czyli ogień radości*, Poznań 2001].
67. Valier Agostino, *Filip, czyli dialog o chrześcijańskiej radości*, Gostyń 2007. [= „Oratoriana” t. 57, marzec 2007].
68. Venturoli A., *Il profeta della gioia. La mistica di san Filippo Neri*, Milano, 1999.
69. Venturoli A., *L'attività apostolica di San Filippo Neri*, Città del Vaticano, 1997.

70. [://www.oratorian.org](http://www.oratorian.org)

JOLANTA GWIOŹDZIK, *Literatura medytacyjna w środowisku żeńskich klasztorów kontemplacyjnych w XVII wieku. Kanon – obieg – style odbioru*

➤ *W tej części zapis tekstów źródłowych zgodnie z wersją autorską.*

I. Źródła

I.1 Historiografia

1. *Auctum in Residentia comoteriana a loco Conventus Leopoliensis Regulae Salvatoris ... Sanctae Brigittae Virginum Monialium...*, Biblioteka PAN w Krakowie, sygn. 875.
2. *Dzieje kapitułarne zakonnic świętej matki Brygitty konwentu grodzieńskiego*, oprac. M. Borkowska, K. Obremski. Toruń 2001.
3. *El Arca de tres llaves*,

8. *Reguła i Konstytucje Zakonnicy Karmelitanek Bossych....*, - W Krakowie: w Drukarni Andrzeja Piotrkowczyka, 1653.
9. *Reguła Ś. Augustyna, konstytucje y direktorium dla Sióstr zak. Nawiedzenia Nayśw. P. Maryey / przetłumaczone y do druku podane przez ... Woyciecha Grabięckiego ...*, - W Warszawie: u wdowy y dziedzicow P. Elerta, 1664.
10. *Reguła Świętego Oycy Benedicta ... z Reformacją ... Roku pań. 1605. Potwierdzona.* - W Krakowie : u Wdowy Jākubà Sybeneychera, 1606.
11. *Ustawy y Ordynacye dla WW Panien Zakonnych Reguły S.O. Augustyna na Kazimierzu przy kościele S. Katarzyny pod czas pierwszej wizyty Xiędza Magistra Erazma Bartołka STD y Prowincyi Polskiej Prowincyała zapisane Roku Pańskiego 1770 Dnia 2 Marca, Archiwum Państwowe w Krakowie, sygn. AUg 156.*
12. *Uwagi na Regułę na Oycy Naszego Benedykta / z Autora X, Joachima Opata...dlawygody osob zakonnych na polski ięzyk przetłumaczone: przez X. Karola Andrzeiowskiego.... Spowiednika Ordynaryuza WW. panien Wileńskich tegoż Zakonu przy S. Katarzynie.* - W Wilnie : w Drukarni JKM Y Rzeczypospolitey XX Scholarum Piarum, 1765.
13. *W.O. y P. Jana z Turecrematu, kardynała S. Sixta na świętego Benedykta Opata Regułę wykład.* W Krakowie : w Drukarni Andrzeja Piotrkowczyka, 1607.
14. *Zwierciadło Duchowne, : To iest Na Regołę B. Augustyna s. ... Wykład. / Przez ... Serwacego Lairvels ... uczenie y dostatecznie w ięzyku Łacińskim napisany . - A teraz nowo na Polski przełożony [przez Andrzeja Żędzianowskiego] ... , z dozwoleń Starszych. W Krakowie: w Drukarni Franciszka Cezarego, 1619.*

➤ *Inne źródła: akta wizytacyjne z kilku archiwów polskich i zagranicznych, a także zasoby wybranych bibliotek klasztornych, w opracowaniu.*

Hagiografia

1. *Relacya Zywota y śmierci Wielebney Matki Teresy od Ducha S. Karmelitanki Bossey : nazwaney na świecie Iohanna z Gerdy, corka Xiążęcia Medyny Celi... / napisana wprzod po włosku przez ... Eugeniego od S. Iozepha..., ; potym przełożona na ięzyk hiszpański przez ... Gaspara od Zwiastowania, ; a na ostatek na polski przez O. Hieronima a Iesu Maria...- W Krakowie: w Drukarni Mikolaia Schedla, 1691.*
2. *Roza Indyjska, to iest Przedziwny Zywoť y Cuda Swietey Rozy Indyjskiej Roza z Limy, Trzeciego Habitu S. Dominika / przez ... Oycy Leonarda Hansena Ięzykiem Łacińskim do Druku podana. ; Na polskie przełożona Przez W. O. Thomasza Tomickiego Dominikanina.... Za dozwoleń starszych .- W Krakowie : W Druk. Dzied. y Success. Łukasza Kupisza, 1666.*
3. *Zycie przedziwnych cnot y akcyi pełne W. Sługi Bozey Rozy Maryi Serio : Przeoryszy Klasztoru Fazańskiego Zakonu Nayś. Panny Maryi z Gory Karmelu Dawney Obserwancyi z włoskiego ięzyka na polski przetłumaczone y Wydane / przez X. Marcina Rubczynskiego... 1745 . We Lwowie : w Drukarni Brackiey SSS. Troycy, 1745.*
4. *Zycie Siostry w Chrystuśie á Fundatorki Wileńskiego Klasztoru Zakonnicy od Nawiedzenia Błogosławioney Maryi Panny nazwaney Naymilszey Teresy Anny Warzkietowney / Od Zakonnicy tegoż zgromadzenia Zebrane i Opisane. W Klasztorze Wileńskim, przy Kościele pod tytułem Serca Jezusowego. Roku Pańskiego 1758.- [S. 1.] : [s. n.], 1758.*
5. *Zywot Błogosławioney Siostry Maryi od Wcielenia Pańskiego Karmelitanki Bosey. Od ....Piusa VI Papieży ...1791 w poczet błogosławionych zapisaney : Dla pomnożenia Chwały*

Naywyższego w Świętych swoich Boga. Rozslawienia tey Sługi Boskiej. - Za pozwoleniem Zwierzchności Duchowney Z dawniey Drukowanego Przedrukowany. Z przydaniem Krótkiego Nabożeństwa z Różnych Książek Approbowanych Przez zakonnice Tegoż Zakonu Chwały Boskiej i Czci Świętych pragnące Zebranego, Ku wygodzie pobożności wiernych podany Roku 1793.- W Krakowie : w Drukarni Anny Dziedzicki, 1793.

6. *Zywot czci godney Matki Joanny Franciszki Fremiot ... / niegdy przez P Wielebnego J. M. X. Henryka de Maupas du Tour ... napisany, a teraz świeżo z francuskiego ięzyka na Polski Przetłumaczony, ktoremu przydany iest także Żywot Matki Ioanny Karoli de Bresiar ... - W Warszawie : w drukarni Colleg. Scholarum Piarum, 1693.*

7. *Życie Wielebney Małgorzaty Alakok Zakonu od Nawiedzenia N. Maryi Panny zwanego, : które z rozkazu swego spowiednika własną ręką napisała. / Naprzód w łacińskim języku przez W.J.X. Józefa de Gallifet S. J. przełożone, y Nay. Oycu Benedyktowi XIII przypisane. ; Teraz przez pewnego kapłana na polski język przetłumaczone.- w Wilnie, w Drukarni J. K. Mci przy Akademii Wileńskiej, [1791].*

I.3. Teksty

1. *O Cwiczeniu w Chrzescianskiej doskonalosci ...: Ksiąg Pięcioro z Pisma Bozego y z Oycow Swientych / przez W. O. Bernardyna Rossignoliusza ... ; z Łacińskiego w ięzyk polski ... przełożone [przez Wojciecha Pakostkę] . - W Poznaniu : w Drukarniey Jana Wolraba, 1612*

2. *Dobra duchowne stanu zakonnego ... / przez Jeronima Plata ... opisane .... - W Kaliszu : w drukarniey Wojciecha Gedeliusza, 1606.*

3. *Duch Świętego Franciszka Salezyusza ... : albo wewnętrzna duszy iego układność y postać w ... z Janem Piotrem Kamus ... rozmowach wyrażona które rozmowy z pism tegoż Biskupa ... / przez Jednego Doktora Sorbońskiego zebrane ... a teraz ... na polski język przełożone ; przez Corki tegoż Świętego Oycy klasztoru krakowskiego i do druku podane ... - W Krakowie : w Drukarni Kazimierza Jakowskiego, 1770*

4. *Exercycia Albo Zabawy Duchowne Na Siedm Rozmyślań ... Rozdzielone / przez W. O. Ludwika z Granaty ... po Hiszpańsku napisane. ; potym z tego na Włoski, z Włoskiego na Łaciński, a na ostatek teraz świeżo na Polski Ięzyk przez Iednego Karmelitę Bossego [Hieronima a Jesu Maria Drzewickiego] ... przetłumaczone . - W Lublinie : w Drukarni Collegij Soc: Iesu, 1688.*

5. *Exercycyum duchowne dla siostr z Nowicjatu... przetłumaczone przez jedną z siostr Zakonu Nawiedzenia Nayswiętszey Maryi Panny...- W Połocku : w Drukarni Coll. Societatis Iesu, 1789.*

6. *Iana Cassiana eremity o żywocie y ćwiczeniach ludzi świat opuszczających...- Z łacińskiego na polskie przełożone. - W Krakowie : w Drukarniey Andrzeia Piotrkowczyka, 1604.*

7. *Instrukcye Jedney Pobożney Przełożoney, dla Zakonnic Nawiedzenia Nayswiętszey Maryi Panny : z francuskiego na polski język przetłumaczone / przez Siostry tegoż zakonu i do druku podane ... - W Krakowie : w Drukarni Kazimierza Jakowskiego, 1768-1769*

8. *Kąpiel duszna Albo ćwiczenie żywota duchownego, : Księga dawna / od iednego zakonnika bogoboynego reguły S. Benedykta we Włoszech napisana, y tu w Polsce Łacińskim ięzykiem wydrukowana ... przetłumaczona. ; Przez X. Stanisława Rochowicza . - W Wilnie : u Jana Karcana, 1609.*

9. *Korona Calego Roku Chrześcianańskiego : albo Medytacye o nayprzednieyszych Prawdach Ewangieliey Chrystusowey ... z Francuskiego ięzyka na Polski Przetłumaczone ...- Cz. 1 .- W Warszawie : w Kollegium Scholarum Piarum I. K. M. Drukarni, 1694.*

10. *Krotkie zebranie dzielnego ćwiczenia w postepku duchownym... / po polski przez iednego kapłana Societatis Iesu przetłumaczone ; teraz zaś w roku 1749 własnym sumptem*

Wielmożney w Bogu Nayprzewielebniejszyey Jeymci Panny Mechtyldy Hilzenowny ZSOB Xieni konwentu Wileńskiego powtornie do druku podane.- W Wilnie : w Drukarni JKM Akademic. Societatis Jesu, 1749.

11. *Księgi o umartwieniu nieporządných naszych skłonności y popędliwości / pierwey z włoskiego ięzyka na łacinski, a teraz z łacinskiego na polski [przez Wojciecha Mesocheniusza z Pakości] przełożone.*- W Krakowie : w drukarni Andr. Piotrkowczyka, 1604.

12. *Lampa zapalona : dusze zakonne do powinnych należytości ku Bogu, bliźniemu, własnej duszy y zachowania ślubów oświecaiąca / Od... Hieronima Gratiana a Matre Dei... wystawiona ; potym przez ... Iana Ricchi...na włoski ięzyk przeniesiona ; na ostatek od iednego kapłana dominikana [P. a S] ...polskiemu narodowi podana.*- W Lublinie : w Drukarni Co... SI, 1691.

13. *O zywocie zakonnym : iako ma byc swietobliwie prowadzon... / Przez x. Iakuba Alvareza... złożona...*- W Krakowie : w Drukarniey Mikołaja Loba, 1613.

14. *Obraz Wieczności : Abo uwazania o wieczności podane .../ przez W. Oyca Hieremiasza Drexeliusa... ; A teraz z łacińskiego na Polskie przetłumaczone Przez Jednego teyże Soc. Jesu Zakonnika [Jana Chomętowskiego]...*- W Krakowie : w Drukarni Andr. Piotrkowczyka, 1626.

15. *Ogród lilij duchownych Barankowi Bożemu w Klasztorze Krakowskim Iagnieszki Swietey Panien zakonnych Reguly Franciszka Swietego ...*- W Krakowie : [s.n.], 1661.

16. *Oktawa medytacyi o cnotach Błogosławioney Matki Joanny Franciszki Fremiot de Chantal : dla Zakonnicy Nawiedzenia Nayśw. Maryi Panny z francuskiego ięzyka na polski przetłumaczona Roku 1765 .*- W Warszawie : w drukarni Scholarum Piarum, 1765.

17. *Posel Boskiej Łaskowości, abo Wielkich Łask Duchownych ... obwieszczenia ... : Pięć części tey Xiążki opisane / Przez X. Jakuba Gawatha ... z Łacińskiego na Polski ięzyk przetłumaczone .*- We Lwowie : w Drukarni Colleg: Societ: Iesu, u Sebastjana Nowogorskiego, 1648

18. *Praktyka duchowna iedney Sługi Bożey : Włoskim ięzykiem napisana. Przykładem ktorey może ktorakolwiek Zakonnica albo Zakonna osoba ćwiczyć się, aby mogła podobać się więcej Iezusowi Chrystusowi dusze swoiey Oblubieńcowi Barzo pożyteczna y potrzebna dla odnowienia ducha w zachowaniu Reguł y zycia Duchownego w klasztorach.../ Przejrzana y drukowana w Kremonie...Przełożona na Polskie y do druku podana Przez X. Walentego Ratyboriensa...- [Kraków] : w Drukarni Balcera Smieszkwica, 1670*

19. *Pustynia Duchowna ... : wydana francuskim językiem / przez iednego Societatis Jesu Kapłana ... na polski język ... przełożona ... Do druku Podana .*- W Kaliszu : w Drukarni Collegium Societatis Jesu, 1745

20. *Relacya Zywota y śmierci Wielebney Matki Teresy od Ducha S. Karmelitanki Bossey : nazwaney na świecie Iohanna z Gerdy, corka Xiążęcia Medyny Celi... / napisana wprzod po włosku przez ... Eugeniego od S. Iozepha..., ; potym przełożona na ięzyk hiszpański przez ... Gaspara od Zwiastowania, ; a na ostatek na polski przez O. Hieronima a Iesu Maria...- W Krakowie: w Drukarni Mikołaja Schedla, 1691.*

21. *Roza Indyjska, to iest Przedziwny Zywt y Cuda Swietey Rozy Indyjskiej Roza z Limy, Trzeciego Habitu S. Dominika / przez ... Oyca Leonarda Hansena Ięzykiem Łacińskim do Druku podana. ; Na polskie przełożona Przez W. O. Thomasza Tomickiego Dominikanina.... Za dozwoleńiem starszych .*- W Krakowie : W Druk. Dzied. y Success. Łukasza Kupisza, 1666

22. *Rozmowy o Nayswiętszym Sakramencie Ołtarza. Wydane językiem Francuskim / przez ks. Kana Krasset S. J. Przełożone nowo na język Polski ; przez X. Fr: Leśniewskiego Z tegoż Zakonu. ; Podane do Druku przez Pewną pierwszej w Polsce Zacności y pobożności Panią .*- We Lwowie : w drukarni Bractwa Trojcy Świętey, 1780

23. *Rozmyślania O Tajemnicach Wiary Naszej ... / przez Ludwika Pontana ... Po Hiszpańsku wprzod wydane ; potem po Łacinie przez iednego tegoż Zakonu Kapłana ; Na koniec na Polski ięzyk przetłumaczone. Przez Spowiednika Panien Iarosławskich, X. Jana Węgrzynkowica ... - W Iarosławiu : w Drukarni Iana Szeligi, 1621*
24. *Sekret zycia zakonnego wyiawiony iedney pobożney nowicyuszce przez iey Duchownego Oyca... wydany w ... 1705. - Teraz zaś przetłomaczony z francuskiego na ięzyk polski a znowu powtornie przedrukowany. - W Krakowie : w Drukarni Seminarium Biskupiego Akademickiego, 1775*
25. *Skarby Niebieskich Tajemnic : To iest Ksiegi Obiawienia Niebieskiego / S. Matki Brygitty ... z Łacińskich na Polskie Przełożone ; Przez Zakonnika Braci Mnieyszych Oycow Bernardynow [B. A. Krupskiego] Za Pozwoleniem Starszych ... - W Zamościu : w Drukarni Akademickiej, 1698.*
26. *Specyfikacja Książek Duchownych, ktorych podczas Rekolekcyi Duchownych na czytanie Duchowne zazyć należy. W: Rekolekcyje duchowne : na kilka, kilkanaście dni rozłożone... / na oczy swiata polskiego przez X. Jana Kostkę Wuykowskiego ... wydane... - W Warszawie : w Drukarni JKM Collegium Societatis Jesu, 1736.*
27. *Sposób y nauka duchowna czytania ksiąg nabożnych y rozmyślania, do postępuku duchownego. : tak zakonnym iako y świetckim ludziom barzo służąca y potrzebna / z łacińskich ksiąg zebrana y na polski przez X. Blazeia Ursowitę Zakonu prześwietnego Pręmonstrateńskiego przełożona y do druku podana.- W Krakowie : w Drukarni Macieia Andrzeiowczyka, 1627.*
28. *Wielebnego Oyca Franciszka Aryasa Soc. Jesu theologa Trzy Tractati Duchowne. 1. Duchowym postępuku. 2. O prawdziwey nieufności sobie samemu. 3. O umartwieniu samego siebie. : Wprzod z włoskiego na Łacińskie a teraz z Łacińskiego na polskie nowo przełożone / [przez Wojciecha Pakostkę] . - W Poznaniu : w Drukarniej Jana Wolraba, 1610.*
29. *Wielebnego Oyca Jakuba Alvarez de Paz theologa S. Jesu z Toletu ... O wykorzeniu złego i pomnożeniu dobrego, : ksiąg pięcioro abo nauk duchownych ... Tom wtory z łacińskiego na polski ięzyk przetłumaczony z pilnością / [przez Wojciecha Pakostkę] . - W Poznaniu : w Drukarni Jana Wolraba, 1618.*
30. *Woyna duchowna / W. O. Laurentiusa Skupuli : ... Do Polski wprowadzona y przypisana Wielmozney y Przewielebney w Chrystusie Panu, Iey Mości Pannie Annie z Sztembeku Kostczance Xieni y Świątobliwemu Panienskiemu Zgromadzeniu Reguły Benedykta Świętego Klasztoru Iarosławskiego. Przewielebnym y Wielbnym Ich Mosciom Pannom Zakonnym pod znakiem Benedykta S. tak w Koronie Polskiej, iako W.X.L. duchownie woiiącym zalecona / przez X. Deodata Niersesowicza, penitentiarza Ich MM PP Zakonnych Reg. S. Bened, w Klasztorze Iarosławskim.- [s. 1] : [s. n.], 1683.*
31. *Zabaw, cwiczenia, y niektórych modlitw dla Panien Zakonnych krotko zebranych część pierwsza.- W Krakowie : Bazyli Skalski Drukował, 1610.*
32. *Zabawy duchowne, Pannom Zakonu S. Benedykta. : y wszystkim innym zakonniczkom barzo potrzebne y pożyteczne. / Za wolą y roskazaniem Xiążęcia J. M. Jerzego Radziwiła Biskupa Krak. wydane. - Teraz zaś za staraniem I. M. Panny Doroty Kąckiej Xieni Zwierzynieckiej znowu przedrukowane.- W Krakowie : u Macieia Andrzeiowczyka, 1627.*
33. *Zwierciadło Zakonności od S. Bonawentury ... Nowicyuszom y Nowym Professom na upatrowanie należytey ukladności ... - W Krakowie : w Druk. Mikołaiia Alexandra Schedla, 1688.*

II. Literatura przedmiotowa (Opracowania)

1. *A History of Reading in the West (Studies in Print Culture and the History of the Book) by Guglielmo Cavallo, R. Chartier, Massachusetts 1999.*

2. Bell D. N., *What nuns read: books and libraries in medieval English nunneries*, Michigan Spencer 1995.
3. Borkowska M., *Jezuici i ich duchowość w oczach polskich mniszek XVI-XVIII wieku*, „Życie Duchowe” 1995, nr 4.
4. Borkowska M., *Życie codzienne polskich klasztorów żeńskich w XVII–XVIII wieku*, Warszawa 1996
5. Ciesielska-Borkowska S.: *Mistycyzm hiszpański na gruncie polskim*, Kraków 1939.
6. Conn M.A., *Noble daughters. Unheralded woman in western Christianity 13th to 18th centuries*, Westport, London 2000.
7. Evangelisti S.: *Nuns: a history of convent life, 1450-1700*, Oxford 2007.
8. Gil C., *Życie codzienne karmelitanek bosych w Polsce w XVII-XIX wieku*, Kraków 1997.
9. Górski K., Borkowska A. M., *Historiografia zakonna a wzorce świętości w XVII w.*, Warszawa 1984.
10. Górski K., *Kierownictwo duchowe w klasztorach żeńskich w Polsce XVI-XVIII w.* Warszawa 1980.
11. Kealy M. M.: *From Channel Row to Cabria. Dominican nuns and their times 1717-1820*. Columbia 2010.
12. Laven M., *Dziewice weneckie*, Warszawa 2006.
13. *Library that were owned by women before 1700*, Ed. R. G. Babcock et all. New Haven 2005.
14. McNamara J.A., *Sisters in arms: Catholic nuns through two millennia*. Cambridge 1996.
15. Niklewiczówna K., *Piśmiennictwo hiszpańskie w Polsce w okresie staropolskim*, w: *Literatura staropolska w kontekście europejskim (związki i analogie)*. Red. T. Michałowska, J. Ślaski. Wrocław 1977.
16. Pacevičius A., *Vienuolynų bibliotekos Lietuvoje 1795-1864 metais*, Vilnius 2005.
17. Popławska H., *Kultura literacka karmelitanek bosych w Polsce (XVII-XVIII w.)*, Gdańsk 2006.
18. Reynes G., *Couvents de femmes. La vie des religieuses contemplatives dans la France des XVII et XVIII siècles*, Paris 1987.
19. Rose J., *The History of Education as the History of Reading*, “History of Education: Journal of the History of Education Society” Volume 36, Issue 4-5, 2007, p. 595-605.
20. Sanchez Hernandez M.L., *El monasterio de la Encarnation de Madrid. Un modelo de vida religiosa en el siglo XVII*, Salamanca 1986.
21. Simon R.A., *Reading Like a Nun: The Composition of Convent Libraries in Renaissance Europe*, “Journal of Religious et Theological Information” 2011, vol. 10, issue 3-4.
22. *Święci w kulturze i duchowości dawnej i współczesnej Europy*, red. Wanda Stępiak–Minczewska, Zdzisław J. Kijas. Kraków 1999.
23. Szwejkowska H.: *Biblioteka klasztoru cysterek w Trzebnicy*, Wrocław 1955.
24. Targosz K., *Piórem zakonnicy. Kronikarki w Polsce XVII w. o swoich zakonach i swoich czasach*, Kraków 2002.
25. *The History of Reading*, vol. 1: *International perspectives c. 1500-1990*. Ed. W.R. Owens and Shafquat Towheed. Basingstoke 2011, part. 1.
26. *Untold sisters. Hispanic nuns in their own works*, Ed. E. Arenal, S. Schlauf. Albuquerque 1989
27. Wichowa M.: *Dzieło Diega de Estella "O wzgardzie świata i próżności jego" w przekładzie ks. Augustyna Kochańskiego jako poradnik medytacji. Problemy komunikacji literackiej*, Łódź 2010.
28. Witkowska A., Nastalska J., *Staropolskie piśmiennictwo hagiograficzne*, Lublin 2007.
29. Zardin D., *Donna e religiosa di rara eccellenza. Prospera Corona Bascapè e libri e la cultura nei monasteri milanesi del Cinque e Seicento*, Firenze 1992.

WIESŁAW PAWLAK, **Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II**, *Bł. Stanisław Papczyński i jego dzieło* [tytuł roboczy]

I.1. Źródła. Dzieła Stanisława Papczyńskiego

1. *Templum Dei Mysticum quod in homine christiano demonstravit Stanislaus a Iesu Maria Papczyński*, ed. Casimirus Krzyżanowski, Varsaviae 1998.
2. *Christus Patiens per Stanislaum a Iesu Maria Papczyński*, ed. Casimirus Krzyżanowski, Varsaviae 1998.
3. *Orator Crucifixus sive Ultima Septem Verba Domini Nostri Iesu Christi totidem piis discursibus exposita per Ioannem Papczyński*, ed. Casimirus Krzyżanowski, Varsaviae 1998.
4. *Scripta Historica P. Stanislai a I.M. Papczyński*, ed. Casimirus Krzyżanowski, Varsaviae 1999.
5. *Prodromus Reginae Artium sive Informatio Tyronum Eloquentiae aut. P. Stanislao a Iesu Maria Papczyński*, ed. Casimirus Krzyżanowski, Varsaviae-Puszcza Mariańska 2001.
6. *Norma vitae et alia scripta*, ed. Casimirus Krzyżanowski, Varsaviae 2001.
7. *Inspectio cordis Stanislai a Iesu Maria Papczyński*, ed. Casimirus Krzyżanowski, Varsaviae 2000.
8. *Pisma zebrane*, tłum. z oryg. łac. K. Krzyżanowski et al.; red. nauk. A. Pakuła, Warszawa 2007.
9. *Mistyczna świątynia Boga*, wpraw. K. Klauza, przekł. W. Makoś, Warszawa 2007.
10. *Pisma fundacyjne*, wpraw. A. Pakuła, J. Kałowski, przekł. K. Krzyżanowski, Warszawa 2007.
11. *Zwiastun królowej sztuk czyli Kształcenie adeptów kunsztownego przemawiania*, wpraw. J. A. Drob, przekł. B. Kupis, Warszawa 2007.
12. *Pisma pasyjne*, wpraw. W. Pawlak, M. Miotk, przekł. R. R. Piętka, Warszawa 2008.
13. *Wejrzenie w głąb serca*, wpraw. A. Pakuła, przekł. W. Makoś, Warszawa 2008.

I.2. Inne źródła

1. *Capitula generalia Marianorum*, ed. W. Makoś MIC, Puszcza Mariańska 2002.
2. *Dokumenty mariańskie XVII i XVIII wieku*, odpisał S. Sydry, red. J. Bukowicz, Puszcza Mariańska 2004.
3. *Najstarsze świadectwa o Słudze Bożym o. Kazimierzu Wyszyńskim*, wyb., tłum. i oprac. Z. Proczek, Warszawa-Stockbridge 2005.
4. *Stróż duchowego dziedzictwa marianów. Wybór pism o. Kazimierza Wyszyńskiego*, tłum. i oprac. Z. Proczek, Warszawa-Stockbridge 2004.

II. Literatura przedmiotu. Opracowania

1. Bukowicz J., *Cześć Niepokalanie Poczętej Matki Bożej w życiu Ojca Stanisława Papczyńskiego*, „Immaculata” 1965, nr 7.
2. Górski K., *Zarys dziejów duchowości w Polsce*, Kraków 1986.
3. Jarra E. *Myśl społeczna St. Papczyńskiego, założyciela Marianów*, „Horyzonty” V [1960, Paris], nr 5051, s. 3-25. [Stockbridge 1962]
4. Kałowski J., *Problem zależności jurysdykcyjnej zakonu Marianów od Braci Mniejszych Obserwantów*, „Prawo Kanoniczne” 27 (1984), nr 1-2, s. 119-144.
5. Karolewicz G., *Stanisław Papczyński wobec problemów społecznych*, „Folia Societatis Scientiarum Lublinensis” 19 (1977), z. 2, s. 127-133.

6. Karolewicz G., *Z badań nad pismami Stanisława Papczyńskiego (1631-1701)*, „Roczniki Humanistyczne” 1975, z. 2, s. 133-150.
7. Kozielski J., *Wielki przyjaciel żołnierza, kapelan i spowiednik Jana III-go ks. Stanisław Papczyński*, „Kwartalnik Poświęcony Sprawom Katolickiego Duszpasterstwa Wojskowego w Polsce” 3 (1933), s. 13-19.
8. Krzyżanowski C. J., *Stanislaus a Jesu Maria Papczyński OIC (1631-1701)*, *Magister studii perfectionis*, Romae 1963.
9. Kupis B., *Niedoceniony podręcznik retoryki Stanisława Papczyńskiego (1631-1701)*, Warszawa-Lublin 2006.
10. Kupis B., *Egzegeta Stanisław Papczyński*, w: *Przemawiaj do nich słowami*, zebr. i oprac. Z. Godlewski, Warszawa 2007.
11. Kwiatkowski D., *Niepokalane Poczucie Najświętszej Maryi Panny w pismach i dokumentach Sługi Bożego o. Stanisława Papczyńskiego (1631-1701)*, „Salvatoris Mater” 3 (2001), nr 1, s. 238-278.
12. Kwiatkowski D., *Niepokalane Poczucie Najświętszej Maryi Panny według ojca Stanisława Papczyńskiego (1631-1701)*, Warszawa-Lublin 2004.
13. Makoś W., *O. Kazimierz Wyszyński – Apostoł Niepokalanej*, „Soter” 2009, nr 30, s. 141-156.
14. Makoś W., *O. Stanisław od Jezusa Maryi Papczyński. Badania i refleksje*, Warszawa 1998.
15. Makoś W., *Puszcza Mariańska. Kolebka Zgromadzenia Księża Marianów*, Warszawa 2000.
16. *Marianie 1673-1973*, red. J. Bukowicz, T. Górski, Rzym 1975.
17. Matulewicz E., *Świat dusz czyścicowych w duchowości mariańskiej*, w: *Aniołowie i demony*, red. J. M. Popławski, „Homo Meditans” 27 (2007), s. 231-260.
18. *Mąż Boży. Szkice teologiczno-duszpasterskie o ojcu Stanisławie Papczyńskim*, red. A. Pakuła, Warszawa 2007.
19. Misiurek J., *Historia i teologia polskiej duchowości katolickiej*, t. 1 (w. X-XVII), Lublin 1994.
20. Pakuła A., *Duchowość zakonna według Stanisława Papczyńskiego i wczesnej tradycji Zgromadzenia Księża Marianów*, Warszawa-Lublin 2010.
21. Pakuła A., *Miłość jako podstawa życia zakonnego według „Inspectio cordis” Stanisława Papczyńskiego OIC*, „Roczniki Teologiczne” 42(1995), z. 5, s. 109-119.
22. *Patrimonium marianorum. Ojciec Kazimierz Wyszyński (1700-1755) w kontekście swej epoki*, red. K. Pek, Warszawa-Lublin 2003.
23. Pek K., *Ojca Stanisława Papczyńskiego wyjaśnianie misterium Niepokalanego Poczęcia*, w: *Niepokalana Matka Chrystusa. Materiały z sympozjum mariologicznego. Lublin 23-24 kwietnia 2004 roku*, red. K. Kowalik, K. Pek, Częstochowa-lubloin 2004, s. 73-85.
24. Pisarzak M., *Maryjna specyfika Zgromadzenia Marianów. Aspekt teologiczno-praktyczny*, „Częstochowskie Studia Teologiczne” IX/X (1981/1982), s. 281-294.
25. *Pisma O. Kazimierza Wyszyńskiego*, wyd. W. Makoś, Z. Proczek, Puszcza Mariańska 2002.
26. Rogalewski T., *Koncepcja życia chrześcijańskiego w pismach Ojca Stanisława Papczyńskiego*, Warszawa-Lublin 2004.
27. Rogalewski T., *Miłosierdzie gwiazdą przewodnią dla świata. Z myśli teologicznej Ojca Stanisława Papczyńskiego*, „Immaculata” 1997, nr [???], s. 39-50.
28. Rogalewski T., *Stanisław Papczyński (1631-1701). Założyciel Zgromadzenia Księża Marianów. Inspirator mariańskiej szkoły duchowości*, Warszawa-Lublin 2001;
29. Rogalewski T., *Tajemnica krzyża a życie chrześcijańskie w myśli teologicznej o. Stanisława Papczyńskiego*, „Studia Theologica Varsaviensia” 21 (1983), z. 1, s. 53-73.
30. Rogalewski T., *Teologiczne podstawy życia chrześcijańskiego w nauczaniu Założyciela i Odnowiciela Zgromadzenia Księża Marianów*, Lublin-Warszawa 1997.
31. Rogalewski T., *Założyciel Marianów o. Stanisław Papczyński*, Warszawa 1986.
32. Rogalewski T., *Żywot Stanisława Papczyńskiego*, Warszawa 2007.

33. Sikorski A., *Maria marianorum. Problem chrystotypiczności i eklezjotypiczności maryjnego charyzmatu księży marianów*, Lublin 2001.
34. Sydry S., *Czcigodny sługa Boży O. Stanisław od Jezusa Maryi Papczyński i jego dzieło w świetle dokumentów*, Warszawa 1937.
35. Sydry S., *O[jciec] Stanisław od Jezusa i Marji Papczyński, założyciel Zgromadzenia XX. Marianów*, Warszawa [ok. 1934].
36. Sydry S., Totoraitis J., *Zgromadzenie Marianów od założenia do odnowienia*, Puszcza Mariańska 2004.
37. Szostek A., *Pobożność maryjna Sługi Bożego o. Stanisława Papczyńskiego i Marianów w 300-lecie istnienia*, „Immaculata” 1974, nr 5, s. 16-27.
38. Urbański S., *Człowiek „Mistyczną świątynią Boga” według bł. Stanisława Papczyńskiego*, w: *W pokornej służbie prawdzie i miłości. Księga pamiątkowa ku czci ojca profesora Pawła Placyda Ogórka OCD w siedemdziesiątą rocznicę urodzin*, red. S. Urbański, Warszawa 2008, s. 329-340.

Anna Kapucińska, Uniwersytet Szczeciński, *Duchowość seraficka kapucynów*

I. Źródła

1. **Barwik Daniel (Izajasz)**, *Spis sług prawdziwych Maryi w kazaniu na koronację Matki Boskiej w cudownym obrazie berdyczowskim*, w: G. Trzeźniowski, *Ozdoba i obrona ukraińskich krajów, przecudowna w berdyczowskim obrazie Maryja, Berdyczów 1767*,
2. **Dobrawski Marcin (Andrzej)**, *Quaedam officia ecclesiastica (ex sua mente composita, dein cantica, orationes, hymni propriae indolis)*, ok. 1740 (rps),
3. **Filipecki Ignacy (Stanisław)**, *Rok święty, czyli kazania na święta uroczyste i niektóre kościelne, po różnych kościołach miane w Warszawie w roku 1768 przez x. Stanisława, kapucyna*, 1768 (rps BPW R.78/1),
4. **Idem**, *Rok święty, czyli kazania na święta uroczyste i niektóre kościelne, po różnych kościołach miane w Warszawie w roku 1769 przez x. Stanisława, kapucyna*, 1769 (rps BPW R.78/2),
5. **Freindsteter Jan (Modest)**, *Skarb znaczny polski, lecz w cudzej ziemi [...] albo chwalebne życie Wiel[ebnego] Sługi Bożego X. O. Jana Bapt[ysty] Dębińskiego* (rps 1762, zniszcz.; streszczenie: Z. Gorlicki, *Notatki do historii prowincji kapucynów w Polsce*, t. 3, s. 108-218),
6. **Guzowski Józef (Bogumił)**, *Kazanie na czterdziestogodzinnym nabożeństwie z okoliczności nieszczęść Królestwa, odprawującym się w kościele XX. Kapucynów [...] miane roku 1769 dnia 30 grudnia*, Warszawa 1770;
7. **Idem**, *Kazanie na uroczystość Pocieszenia Najświętszej Panny Maryi w kościele Ich Mciów XX. Augustianów, przez X. Bogumiła, kapucyna, miane roku 1770 dnia 1 września*, Warszawa 1770,
8. **Idem**, *Kazania podczas wotywu odpruwających się na podziękowanie Bogu za wybawienie Najjaś[niejszego] Króla JMCJ Stanisława Augusta [...] miane w kościele XX. Kapucynów, przez X. Bogumiła*, Warszawa 1772,
9. **Rohn Karol (Józef)**, *Chwała Maryi w obrazie lwowskim, panegirycznym kazaniem promulgowana*, w: *Hasło Słowa Bożego [...] Panny Maryi od Zwycięstwa, cudownej w obrazie lwowskim*, Lwów 1754,
10. **Józefowicz Stanisław (Stanisław Franciszek)**, *Celsitudo Altissimae Seraphicae Paupertatis ne in ruinam vargat plusquam Centum Solidis Questionibus Suffulta. Opera P.F. Stan[islai] Franc[isci] a Vil[no] Józefowicz] capuc[ini]*, 1730, (rps BPW R.117)
11. **Idem**, *Nauki rekolekcyjne*, ok. 1740 (rps BPW R.360),
12. **Idem**, *Złote myśli*, 1711-1740, (rps BPW R.48),

13. **Kierkiewicz Antoni Bazyli (Hugolin)**, *Deklaracja od tronu Najjaśniejszej nieba i polskiej naszej Królowej Najświętszej Maryi Panny w cudownym obrazie lwowskim [...]. Różnym stanom Królestwa Polskiego panegirycznym stylem między oktawą Nawiedzenia i koronacji jej doniesiona, przez X. Hugolina, kapucyna, kaznodzieje lwowskiego*, w: *Hasło Słowa Bożego [...] Panny Maryi od Zwycięstwa, cudownej w obrazie lwowskim*, Lwów 1754,
14. **Krantz Karol Marcin (Jan Maria)**, *Applauz solenny dziedzicznej korony polskiej Królowej Najświętszej Maryi Pannie należący*, w: M. Rostkowski, *Echo wdzięcznych panegiryczno-kaznodziejskich głosów*, Lwów 1731,
15. **Krawczyński Stanisław Kostka (Tadeusz)**, *Kazania na niedziele całego roku, z osobna każde, pod numerami zapisane, przez br. Tadeusza [...] roku 1790, 1790-1794*, (rps BPW R.840/2),
16. **Laziosi Michał (Franciszek)**, *Korona szczęśliwości ludzkiej przy koronacji nowonarodzonej Boga Rodzicy Maryi Panny, w precudownym obrazie Sokalskim [...], ogłoszona przez Xiędza F. z Warszawy, B. M. Serafickiego zakonu Kapucynów [...], dnia 12 września r. 1724*, w: I. orłowski, *Chwała koronna [...]*, Lwów 1726,
17. **Idem**, *Konstytucje Braci Mniejszych serafickiego Ojca Franciszka świętego Kapucynów, aprobowane i potwierdzone od Urbana VIII papieża. Z włoskiego na język polski wytłumaczone [...]*, Kraków 1733,
18. **Maniecki Antoni (Zygfryd)**, *Seraphica Spiritualia Exercitia singulis annis religioso facienti 8 v. 10 diebus [...]*, 1780 (rps BPW R.759),
19. **Manugiewicz Samuel (Prokop)**, *Pamięć nieśmiertelna przykładnych w Kościele Bożym prac, gorliwości i zasług, w śmiertelności odkryta, albo kazanie na pogrzebie J. W. Jmci Xiędza Adama Sylwestra Orańskiego [...] przez x. P. od Stanisławowa, kapucyna 1766 roku dnia 17 marca we Włodzimierzu mówione, Berdyczów 1766*,
20. **Mańkowski Jan (Roman)**, *Nauki missionalne do wiadomości tajemnic wiary, Boskich przykazań, własności, skutków Sakramentów Świętych i innych prawd i obowiązków życia chrześcijańskiego ściągające się, w krótkości zebrane. Roku P[ਾਂskiego]1798, 1798*, (rps BPW R.411),
21. **Milewski Aleksander (Jakub)**, *Sententiae rythmicae, ad usum fratris patris Jacobi capucini Leopoli conscriptae A. D. 1729, 1729*, (rps BJ 4160),
22. **Nowiszewski Bartłomiej (Tomasz)**, *Kazania różne, ok. 1780*, (rps BPW R.405),
23. **Przedwojewski Kornel (Antonin)**, *Kazanie na pogrzebie S. P. J. W. Józefa Seweryna Rzewuskiego, wojewody wołyńskiego, w Olesku die 22 aprilis AD 1755 [...]*, Lwów 1755,
24. **Idem**, *Siedm kazań pokutnych, które też namiast rozmyślenia na siedm dni tygodniowych przydatne bydź mogą, przez X. A., kapucyna, za pozwoleniem starszych do druku podane [...]*, Począjów 1759,
25. **Sixta Franciszek (Idzi)**, *Osobność duchowna, na której zakonna osoba przez różne ćwiczenia naucza się, jak według powołania swego ewangelicznego do odnowienia życia i do zjednoczenia się z Bogiem przez czystą miłość przyjść może. Złożona od W. O. Franciszka Sebastiana z Altorfu, kapucyna helweckiej prowincji. Potym z niemieckiego języka na polski [...] przetłumaczona*, Lublin 1749,
26. **Ziller Józef (Kajetan)**, *Początki życia zakonnego, czyli książeczka codziennego ćwiczenia duchownego dla braci nowicjuszków Zakonu S.O. Franciszka Kapucynów, w której zawierają się wszystkie zwyczaje i codzienne duchowne ćwiczenia nasze, z zupełnym do należytego i doskonałego ich wykonania objasnieniem, zebrane Roku Pańskiego 1769*, Lwów 1773,
27. *Exercitia spiritualia pro tyronibus FF. Capucinatorum Ordinis Minorum S.P. Francisci simplici calamo excepta [...]*, Tugii 1683,
28. **Franciszek Salezy**, *Traktat miłości Boskiej we dwunastu ciągach, przez świętego Franciszka de Sales [...] zawarty [...] w nieoszacowanym serc archiwum [...] Michała Stanisława Kaminskiego [...] i Maryanny z Kuczynskich Generalowy [...]*, Warszawa 1750.

II. Literatura przedmiotu. (Opracowania)

1. Bar Joachim, *Udział Polski w literaturze franciszkańskiej: bibliografia*. „Studia Theologica Varsaviensia” 1969, nr 7/1, s. 203-295,
2. Bednarek Antoni, Duchniewski Jerzy Florian, *Kapucyni w Polsce: obecność w dziejach i świadomości społecznej*, Lublin 1990,
3. D’Alatri Mariano, *Zarys historii kapucynów*, przeł. A. Zębik, Kraków 2004,
4. *Dokumenty i świadectwa pierwszego stulecia*, oprac. i przeł. W. Block, Kraków 2004,
5. Duchniewski Jerzy Florian, *Obecność kapucynów polskich w dziejach i świadomości społecznej*. „1001 drobiazgów” o kapucynach, Lublin 2000,
6. *Duchowość seraficka*, pod red. T. Płonki, Zakroczym 2010,
7. Gadacz Jan Ludwik, *Słownik polskich kapucynów*, t. 1-2, Wrocław 1985-1986,
8. Górski Karol, *Studia z dziejów duchowości*, Warszawa 1980,
9. Górski Karol, *Zarys dziejów duchowości w Polsce*, Kraków 1986,
10. *Kapucyni w Lublinie. Dzieje klasztoru w latach 1721-1864*, pod red. M. Budziarka, R. Prejsa, Lublin 1996.
11. *Kapucyńska szkoła modlitwy i przepowiadania. Materiały z Sympozjum Duchowości*, pod red. A. Derdziuka i J. Pyrka, Lublin 1997,
12. Marecki Józef, Prejs Roland, *Zarys historii kapucynów w Polsce*, Kraków 2004,
13. Misiurek Jerzy, *Historia i teologia polskiej duchowości katolickiej*, t. 1-2, Lublin 1994-1998,
14. Misiurek Jerzy, *Modlitwa – medytacja – kontemplacja – mistyka. Dzieje problematyki*, Lublin 2011,
15. *Mistyka franciszkańska. Materiały z Sympozjum Duchowości Lublin, 27-28.04.1998*, pod red. A. Derdziuka, Lublin 1999,
16. *Reguła i Testament Serafickiego Ojca Naszego św. Franciszka i Konstytucje Braci Mniejszych Kapucynów*, Kraków 1928,
17. *Trzysta lat Kapucynów w Polsce 1681 - 1981: materiały z Sympozjum w Zakroczymiu 27-29 października 1981*, Zakroczym – Warszawa – Kraków 1981,
18. „Z ziemi włoskiej do Polski...”. *Przybycie i zakorzenienie kapucynów w Polsce*, pod red. A. Derdziuka, Lublin 2006.

JUSTYNA DĄBKOWSKA-KUJKO, *Stanisław Herakliusz Lubomirski na rozstajnych drogach duchowych swego czasu*

1. Adamczyk M., *Stanisława Herakliusza Lubomirskiego poetycka parafraza Księgi „Ecclesiastes”*, „Pamiętnik Literacki” 1980, R. LXXI, z. 1.
2. Adamczyk M., *Z historii kradzieży literackich. Nieostrzeżony XVIII-wieczny plagiat P. Mnińskiego z przekładu Księgi „Ecclesiastes” dokonanego przez S.H.Lubomirskiego*, „Studia Polonistyczne”, VIII (1980), Poznań 1981.
3. Alquié F., *Kartezjusz*, przeł. i wyboru dokonał S. Cichowicz, Warszawa 1989.
4. Angyal E., *Świat słowiańskiego baroku*, przeł. J. Prokopiuk, słowo wstępne J. Sokołowska, Warszawa 1972.
5. Backvis C., *Orientacja stoicka a recepcja Lipsjusza w dawnej Polsce*, przeł. M. Damińska-Joczowa, [w:] tenże, *Renesans i barok w Polsce*, wybór i opracowanie H. Dziechcińska i E. Głębička, Warszawa 1993.
6. Backvis C., *»Osobność« jako temat w twórczości i osobowości Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, [w:] tenże, *Renesans i barok w Polsce*, wybór i opracowanie H. Dziechcińska i E. Głębička, Warszawa 1993.

7. Bieńkowska B., Bieńkowski T., *Kierunki recepcji nowożytnej myśli naukowej w szkołach polskich (1600-1773)*, cz. 1-2, Warszawa 1973.
8. Bieńkowski T., *Antyk w literaturze i kulturze staropolskiej (1450-1750). Główne problemy i kierunki recepcji*, Wrocław 1976.
9. Bieńkowski T., *Problematyka nauki w literaturze staropolskiej od XVI do XVIII wieku*, Wrocław 1968.
10. Bieńkowski T., *Znajomość kartezjanizmu w środowiskach różnowierczych Gdańska i Torunia w drugiej połowie XVII i w pierwszej połowie XVIII wieku*, [w:] *Wokół dziejów i tradycji arianizmu*, red. L. Szczucki, Warszawa 1971, s. 149-163.
11. Boehner Ph., Gilson E., *Historia filozofii chrześcijańskiej od Justyna do Mikołaja Kuzańczyka*, przeł. S. Stomma, Warszawa 1962.
12. Brahmer M., *Włoska oprawa „Tobiasza wyzwolonego”*, [w:] tenże, *Powinowactwa polsko-włoskie*, Warszawa 1980.
13. Brykowska M., *Kościół Kamedułów na Bielanach*, Warszawa 1982 („Zabytki Warszawy”).
14. Buchwald-Pelcowa P., *Satyra czasów saskich*, Wrocław 1969.
15. Buchwald-Pelcowa P., *Świat odwrócony Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski. Pisarz – polityk – mecenas*, pod red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1982.
16. Caillois R., *Człowiek i sacrum*, przeł. A. Tatarkiewicz i E. Burska, Warszawa 1995.
17. Chmaj L., *Kartezjanizm w Polsce XVII i XVIII wieku*, „Myśl Filozoficzna” 1965, nr 5.
18. Chodźko B., *O przyjaźni albo miłowaniu bliźniego. (Doświadczenie a wyobrażenia etyczna w scenotechnice dell`arte S.H.Lubomirskiego)*, „Przegląd Humanistyczny” 2003, nr 6, s. 79-90.
19. Chodźko B., *O sytuacji narracyjnej „Rozmów Artaksesa i Ewandra”*, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski. Pisarz – polityk – mecenas*, pod red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1982.
20. Chodźko B., *Pisma polityczne marszałka Lubomirskiego w perspektywie uniwersalistycznej refleksji etycznej i prakseologicznej*, Białystok 1998.
21. Chodźko B., *Rozum i co dalej? (Myśl filozoficzno-społeczna w pismach politycznych Stanisława Herakliusza Lubomirskiego)*, „Idea” 1997, t. 9, s. 89-104.
22. Chodźko B., *Socjotechnika staropolska. (W kręgu „Rozmów...” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego)*, „Zeszyty Naukowe. Uniwersytet Warszawski. Filia w Białymstoku. Humanistyka. Dział Filologia Polska” 1988, t. 12 (60), s. 5-60.
23. Chodźko B., *Wokół „Rozmów Artaksesa i Ewandra” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, Białystok 1986.
24. Chrościcki J., *Poeta i architekt*, „Poezja” 1977, nr 5-6.
25. Ciccarini M., *XVII-wieczne „dialogi” eurystyczne: „Les Entretiens d`Ariste et d`Eugène” Dominique`a Bouhoursa i „Rozmowy Artaksesa i Ewandra” Stanisława herakliusza Lubomirskiego*, „Pamiętnik Literacki” 2005, R. 96, z. 2, s. 143-154.
26. Curtius E. R., *Literatura europejska i łacińskie średniowiecze*, tłum. i oprac. A. Borowski, Kraków 1997.
27. Czerkawski J., *Humanizm i scholastyka. Studia z dziejów kultury filozoficznej w Polsce XVI i XVII wieku*, Lublin 1992.
28. Czermak W., *Młodość Jerzego Lubomirskiego*, [w:] tenże, *Studia historyczne*, Kraków 1901.
29. Dąmbska I., *Sceptycyzm francuski XVI i XVII wieku*, Toruń 1958.
30. Dobrowolski K., *Studia nad kulturą naukową w Polsce do schyłku XVI stulecia*, „Nauka Polska” 1933, t. 17.
31. Dąbkowska J., *„Argucyje” mowy i działania. Estetyka bycia „człowieka politycznego” w „Rozmowach Artaksesa i Ewandra” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski – twórca i dzieła (nowe materiały, nowe interpretacje)*, pod red. A. Karpińskiego i E. Lasocińskiej, Warszawa 2004, s. 170-186.

32. Dąbkowska J., *Etyka i estetyka tworzenia w „Rozmowach Artaksesa i Ewandra” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „Barok” 2003, nr 1 (19), s. 109-127.
33. Dąbkowska J., *Mysł polityczno-moralna w „Rozmowach Artaksesa i Ewandra Stanisława Herakliusza Lubomirskiego wobec tradycji oraz kierunków rodzimych i europejskich*, [w:] *Literatura i pamięć kultury. Studia ofiarowane Profesorowi Stefanowi Nieznanowskiemu w pięćdziesięciolecie pracy naukowej*, pod red. S. Baczewskiego, D. Chemperka, Lublin 2004, s. 233-255.
34. Dąbkowska J., *Powaga, śmiech oraz śmieszność „niepotrzebnej” powagi w „Rozmowie VI” z „Rozmów Artaksesa i Ewandra” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, [w:] *Śmiech i łzy w kulturze staropolskiej*, pod red. A. Karpińskiego, E. Lasocińskiej i M. Hanusiewicz, s. 94-104.
35. Dąbkowska J., *Problem erudycji w „Rozmowach Artaksesa i Ewandra” S. H. Lubomirskiego*, „Pamiętnik Literacki” 2000, nr 3, s. 83-94.
36. Dąbkowska J., *„Rozmowy Artaksesa i Ewandra” S. H. Lubomirskiego – dialog, esej, traktat...*, [w:] *Świt i zmierzch baroku*, pod red. M. Hanusiewicz, J. Dąbkowskiej, A. Karpińskiego, Lublin 2002, s. 281-323.
37. Dąbkowska-Kujko J., *Homo ludens-homo otiosus-homo deus w parenetycznym świetle „Rozmowy XII” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „Barok” 2013, nr 1, s. 17-31.
38. Delumeau J., *Grzech i strach. Poczucie winy w kulturze Zachodu XIII-XVIII w.*, przeł. A. Szymanowski, Warszawa 1994.
39. Delumeau J., *Skrzydła anioła. Poczucie bezpieczeństwa w duchowości Zachodu w dawnych czasach*, przeł. A. Kuryś, Warszawa 1998.
40. Długosz J., Stasiewicz K., *Intercyza wiedeńska z 1667 roku. (Nieznany fakt z biografii S.H.Lubomirskiego)*, „Przegląd Humanistyczny” 1988, nr 10, s. 159-163.
41. Dogiel G., *Antropologia filozoficzna*, Kraków 1984.
42. Domański J., *Erazm i filozofia. Studium o erazmiańskiej koncepcji filozofii*, Wrocław 1973.
43. Domański J., *Z dawnych rozważań o godności człowieka*, [w:] *Na krawędzi epoki. Rozwój duchowy i działanie człowieka*, pod red. J. Rudniańskiego i K. Murawskiego, Warszawa 1985.
44. Domański J., *Z dawnych rozważań o marności i pogardzie świata oraz nędzy i godności człowieka*, Warszawa 1997.
45. Drozdowicz Z., *O Bogu, Rozumie, Naturze i Wielkim Eklektyzmie. Szkice z filozofii francuskiej*, Szczecin 1986.
46. Dürr-Durski J., *Stanisław Herakliusz Lubomirski w czasie spisku przeciwko Janowi III. Paszkwile na Stanisława Antoniego Szczukę*, „Pamiętnik Literacki” 1965, z. 3, s. 179-191.
47. Dybaś B., *„De vanitate consiliorum” a postawy i poglądy polityczne S.H.Lubomirskiego w pierwszych latach panowania Augusta II*, [w:] *Barok – sarmatyzm – „Psalmodia”*, pod red. K. Maliszewskiego i K. Obremskiego, Toruń 1995, s. 79-82.
48. Dziechcińska H., *Parenetyka – jej tradycje i znaczenie w literaturze*, [w:] *Problemy literatury staropolskiej*, pod red. J. Pelca, Wrocław 1972, S. I.
49. Dziechcińska H., *Proza staropolska. Problemy gatunków i literackości*, Wrocław 1967.
50. Eustachiewicz T., *Seneka w Polsce*, „Eos” 1913 (XIX), s. 177-228.
51. Fijałkowski W., *Jan III Sobieski i jego mecenat kulturalny*, „Studia Wilanowskie” 1977, I.
52. Forstner D., *Świat symboliki chrześcijańskiej*, przeł. i oprac. W. Zakrzewska, P. Pachciarek, R. Turzyński, Warszawa 1990.
53. Gajda J., *Gdy rozpadły się ściany świata. Teorie wartości w filozofii hellenistycznej*, Wrocław 1995.
54. Garin E., *Filozofia Odrodzenia we Włoszech*, przeł. K. Żaboklicki, Warszawa 1969.
55. Garin E., *Powrót filozofów starożytnych*, przeł. A. Dutka, Warszawa 1993.
56. Gierowski J., *Stanisław Herakliusz Lubomirski jako polityk*, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski. Pisarz – polityk – mecenas*, pod red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1982.
57. Gieysztor A., *Zarys dziejów pisma łacińskiego*, Warszawa 1973.

58. Goliński J.K., „*Do smaczniejszego snu przysposobienia...*”. *Igraszki oniryczne Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „Zeszyty Naukowe Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Bydgoszczy. Studia Filologiczne. Filologia Polska” 1995, z. 16 (38), s. 7-28.
59. Gostyński T., *Arkadia alias pasterski domek w Polsce w XVII wieku. (Z dziejów recepcji antyku w Polsce)*, „Meander” 1953, nr 9, VIII.
60. Gostyński T., *Arkadia podwarszawska i zespół parkowy S.H.Lubomirskiego*, „Biuletyn Historii Sztuki” 1954, nr 1.
61. Graciotti S., *Na drodze do Arkadii. Od Stanisława Herakliusza Lubomirskiego do Elżbiety Drużbackiej*, [w:] tenże, *Od Renesansu do Oświecenia*, Warszawa 1991, t. 2.
62. Hadot P., *Filozofia jako ćwiczenie duchowe*, przeł. P. Domański, Warszawa 1992.
63. Hall A.R., *Rewolucja naukowa 1500-1800. Kształtowanie się nowożytnej postawy naukowej*, przeł. T. Zembrzusi, Warszawa 1966.
64. Hanusiewicz M., *Święte i zmysłowe w poezji religijnej polskiego baroku*, Lublin 1998.
65. Hazard P., *Kryzys świadomości europejskiej 1680-1715*, przeł. J. Lalewicz, A. Siemek, Warszawa 1974.
66. Heller M., Życiński J., *Wszecławiat – maszyna czy myśl? Filozofia mechanicyzmu: powstanie – rozwój – upadek*, Kraków 1988.
67. Hernas, Cz., *Ujść z oblężenia. (Szlachetne próżnowanie)*, „Res Publica Nowa” 1995, nr 4, s. 31-33.
68. Highet G., *The Classical Tradition. Greek and Roman Influences on Western Literature*, Oxford 1951.
69. *Historia nauki polskiej*, pod red. B. Suchodolskiego, Wrocław 1974, t. 1-6.
70. Hocke G.R., *Świat jako labirynt. Maniera i mania w sztuce europejskiej w latach 1520-1650 i współcześnie*, przeł. M. Szalsza, Gdańsk 2003.
71. Hooykaas R., *Religia i powstanie nowożytnej nauki*, przeł. S. Ławicki, Warszawa 1975.
72. Karpiński A., „*De natura hominis*” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego, „Barok” 1994, nr 2.
73. Karpiński A., *Lubomirski i inni. Okruchy życia literackiego*, [w:] *Necessitas et ars. Studia staropolskie dedykowane Profesorowi Januszowi Pelcowi*, red. B. Otwinowska [i inni], Warszawa 1993, t. 2.
74. Karpiński A., *Lubomirski. Karmel i rybki*, [w:] *Muzy i Hestia. Studia dedykowane Profesor Ludwice Ślękowej*, Wrocław 1999, s. 83-96.
75. Karpiński A., *Lubomirski Sobieskiemu inscriptio supra effegiem trophealem Ioannis III Regis*, „Barok” 1994, nr 2.
76. Karpiński A., *Mowy i rozmowy Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, [w:] *Kultura żywego słowa w dawnej Polsce*, praca zb. pod red. H. Dziechcińskiej, Warszawa 1989.
77. Karpiński A., *O autorze. W poszukiwaniu wizerunku „Salomona polskiego”*, [w:] S. H. Lubomirski, *Poezje zebrane*, Warszawa 1996, t. 2: Komentarze.
78. Karpiński A., „*Rozmowy Artaksesa i Ewandra*” w rękopisie nr 5190 Biblioteki Jagiellońskiej, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski. Pisarz – polityk – mecenas*, praca zb. pod red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1982.
79. Karpiński A., „*Salomon polski*” i duchy – historia szczególnej recepcji „*Eklezjastesa*” Stanisława herakliusza Lubomirskiego, „Rocznik Biblioteki Narodowej” 2006, t. 37/38, s. 241-255.
80. Karpiński A., *Somnus – Fortuna – Invidia. Problemy tekstu i autorstwa*, „Ogród” 1994, nr 1.
81. Karpiński A., *Stanisław Herakliusz Lubomirski i neostoicyzm*, [w:] *Wątki neostoickie w literaturze polskiego renesansu i baroku. Materiały z sesji »Neostoicyzm w literaturze i kulturze staropolskiej« Szczecin, 20-22 października 1997 roku*, pod red. P. Urbańskiego, Szczecin 1999, s. 221-237.

82. Karpiński A., *Stanisław Herakliusz Lubomirski – moralista i polityk końca XVII w.*, [w:] *Świt i zmierzch baroku*, pod red. M. Hanusiewicz, J. Dąbkowskiej i A. Karpińskiego, Lublin 2002.
83. Karpiński A., *Stanisława Herakliusza Lubomirskiego spotkania z sacrum*, [w:] *Religijność literatury polskiego baroku*, red. Cz. Hernas, M. Hanusiewicz, Lublin 1995.
84. Karpiński A., *Topografia prywatności „wielkiego człowieka”. O arkadiach S. H. Lubomirskiego*, [w:] *Literatura polskiego baroku w kręgu idei. Referaty z konferencji zorganizowanej przez Katedrę Literatury Staropolskiej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego w Kazimierzu nad Wisłą 18-22 X 1993*, pod red. A. Nowickiej-Jeżowej, M. Hanusiewicz i A. Karpińskiego, Lublin 1995.
85. Karpiński A., *Tradycja tekstu w „wieku rękopisów”. Uwagi o rękopiśmiennym funkcjonowaniu dzieła literackiego*, [w:] *Staropolska kultura rękopisu*, red. H. Dziechcińska, Warszawa 1990.
86. Karpiński A., Krauze-Karpińska J., *Jesienne porządki w ujazdowskim ogrodzie Stanisława Herakliusza Lubomirskiego. Prywatność publiczna – prywatność prywatna*, „Barok” XVIII 2011 nr 2 (36).
87. Kasia A., *Stoicka idea wolności jako zrozumianej konieczności*, [w:] *Antynomie wolności. Z dziejów filozofii wolności*, red. M. Drużkowski i K. Sokół, Warszawa 1966.
88. Kazańczuk M., *Egzemplar z pism jezuitów przelomu XVII i XVIII w. w świetle doktryny Kościoła potrydenckiego*, [w:] *Literatura i instytucje w dawnej Polsce*, red. H. Dziechcińska, Warszawa 1994.
89. Kierul J., *Izaak Newton. Bóg, światło i świat*, Wrocław 1996.
90. Kiślański Z., *Kościół na Bielanach pod Warszawą*, [w:] *Szkice architektoniczne krajowych dzieł sztuki*, Warszawa 1889, t. 1.
91. Klimas W., *Stanisław Herakliusz Lubomirski: „Genii veridici”*, „Archiwum Literackie”, t. 10, *Miscellanea staropolskie* 2, Wrocław 1966, s. 163-244.
92. Kołakowski L., *Bóg nam nic nie jest dłużny. Krótka uwaga o religii Pascala i o duchu jansenizmu*, przeł. I. Kania, Kraków 1994.
93. Kołakowski L., *Piotr Gassendi – chrześcijanin, materialista, sceptyk*, [przedmowa do:] *Piotr Gassendi, Logika*, przeł. L. Chmaj, Warszawa 1964.
94. Kołakowski L., *Światopogląd XVII stulecia* [wstęp do:] *Filozofia XVII wieku. Francja. Holandia. Niemcy. Wybrane teksty z historii filozofii*, wybór i oprac. L. Kołakowski, Warszawa 1959.
95. Kołos A., *Fides quaerens intellectum: wiara i rozum w barokowym konceptyźmie Macieja Kazimierza Sarbiewskiego i Stanisława herakliusza Lubomirskiego*, Lublin 2013.
96. Komarzyński M., *Związki Ludwika Marii, królowej Polski z klasztorem w Port Royal*, [w:] *O naprawę Rzeczypospolitej XVII-XVIII w.*, pod red. J. Gierowskiego, Warszawa 1965.
97. Korolko M., *Stanisław Herakliusz Lubomirski jako eseista. Rekonesans*, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski. Pisarz – polityk – mecenas*, praca zb. pod red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1982.
98. Kotarska J., *„Ad caelestem adspirat patriam”. Problem dualizmu natury ludzkiej w poezji polskiego baroku*, [w:] *Literatura polskiego baroku w kręgu idei*, red. A. Nowicka-Jeżowa, M. Hanusiewicz, A. Karpiński, Lublin 1995.
99. Kotarska J., *Między światłem a ciemnością*, [w:] *Necessitas et ars. Studia staropolskie dedykowane Profesorowi Januszowi Pelcowi*, pod red. B. Otwinowskiej, A. Nowickiej-Jeżowej, J. Kowalczyka i A. Karpińskiego, t. 1, Warszawa 1993.
100. Koyré A., *Mistycy, spirytualiści, alchemicy niemieccy XVI wieku. K. Schwenckfeld – S. Franck – Paracelsus – W. Weigel*, przekład, opracowanie i posłowie L. Brogowski, Gdańsk 1995.
101. Kristeller P. O., *Humanizm i filozofia. Cztery studia*, przeł. G. Błachowicz, L. Szczucki, M. Szymański, Warszawa 1985.

102. Krokiewicz A., *Sceptycyzm grecki. Od Pirrona do Karneadesa*, Warszawa 2002.
103. Krokiewicz A., *Stoicyzm*, „Meander” 1978 (XXXIII), z. 5, s. 229-241.
104. Krokiewicz A., *Zarys filozofii greckiej. Od Talesa do Platona. Arystoteles, Pirron i Plotyn*, Warszawa 1995.
105. Król-Kaczorowska B., *Sale teatralne na Ujzdowie do roku 1772*, „Pamiętnik Teatralny” 1966, z. 1.
106. Krzewińska A., *Uwagi o „Ermidzie” – udratyzowanej sielance Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, [w:] *O dawnym dramacie i teatrze. Studia do syntezy*, pod red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1971.
107. Krzysztofik M., *Czy Eklezjastes przeczy samemu sobie? Via negationis et via affirmationis – droga negacji i droga afirmacji świata wartości w „Eklezjastesie” Stanisława herakliusza Lubomirskiego*, „Studia Kieleckie. Seria Filologiczna” 2000, nr 2, s. 69-80.
108. Krzysztofik M., „*Tobiasz wyzwolony*” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego wobec biblijnej „*Księgi Tobiasza*”, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historycznoliterackie” 2000/2001, z. 95/96, s. 21-46.
109. Kurdziałek M., *Średniowieczna doktryna o człowieku jako mikrokosmosie*, „Roczniki Filozoficzne” 1971, XIX, s. 5-39.
110. Kurdziałek M., *Średniowiecze w poszukiwaniu równowagi między arystotelizmem i platonizmem. Studia i artykuły*, Lublin 1996.
111. Lasocińska E., „*Cnota sama z mądrością jest naszym żywotem*”. *Stoickie pojęcie cnoty w poezji polskiej XVII wieku*, Warszawa 2003.
112. Lasocińska E., *Myśl filozoficzna w „Adverbia moralia” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, [w:] *Wątki neostoickie w literaturze polskiego renesansu i baroku. Materiały z sesji »Neostoicyzm w literaturze i kulturze staropolskiej« Szczecin, 20-22 października 1997 roku*, pod red. P. Urbańskiego, Szczecin 1999.
113. Lasocińska E., *O „Eklezjastesie” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego – Słowo i słowo*, „Pamiętnik Literacki” 1999, R. XC, z. 2.
114. Lichański J.Z., *Przemiany prozy staropolskiej (na przykładzie formy dialogowej). (Stanisława Herakliusza Lubomirskiego: „Rozmowy Artaxesa i Ewandra”)*, „Przegląd Humanistyczny” 1969, nr 5.
115. Lichański J.Z., *Stanisława Herakliusza Lubomirskiego „Rozmowy Artaksesa i Ewandra”. Uwagi dyskusyjne*, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski. Pisarz – polityk – mecenas*, praca zb. pod red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1982.
116. Magnuszewski W., *W sprawie atrybucji listów przypisywanych Stanisławowi Herakliuszowi Lubomirskiemu*, „Studia i Materiały. Wyższa Szkoła Pedagogiczna w Zielonej Górze. Filologia Polska” 1995, z. 7 (40), s. 17-30.
117. Marczuk-Szwed B., *Liryka pasyjna i pokutna Stanisława Herakliusza Lubomirskiego – uwagi o wieloznaczności barokowej poezji religijnej*, Zeszyty Naukowe UJ. Prace Historycznoliterackie” 1987, z. 67.
118. Matwijowski K., Roszkowska W., *Lubomirski Stanisław Herakliusz*, [hasło w:] *Polski Słownik Biograficzny*, Wrocław 1973, t. 18.
119. Michałowska T., *Staropolska teoria genologiczna*, Wrocław 1974.
120. Magiera J., *Muza i polityka Salomona polskiego*, Odbitka ze Sprawozdania C.K. Gimnazjum w Nowym Sączu za rok 1904-5, Nowy Sącz 1905.
121. Marinelli L., „*Il Pastor fido*” Battisty Guariniego w przekładach polskich XVII wieku, [w:] *Przekład literacki. Teoria-historia-współczesność*, red. A. Nowicka-Jeżowa i D. Knysz-Tomaszewska, Warszawa 1997, s. 144-157.
122. Marrou H.I., *Historia wychowania w starożytności*, przeł. S. Łoś, Warszawa 1969.
123. Mączak T., *Życie codzienne w podróżach po Europie w XVI i XVII w.*, Warszawa 1978.
124. Miłobędzki A., *Architektura polska XVII wieku*, Warszawa 1980.

125. Miłobędzki A., *Pałac w Czerniakowie. Ze studiów nad architekturą w podwarszawskich dobrach marszałka Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „Kwartalnik Architektury i Urbanistyki” 1966, z. 4 (t. 11).
126. *Mimesis w literaturze, kulturze i sztuce*, pod red. Z. Mitosek, Warszawa 1992.
127. Mossakowski S., *Architektura kościoła bernardynów w Czerniakowie*, „Kwartalnik Architektury i Urbanistyki” 1966, z. 2 (t. 11).
128. Mossakowski S., *Księgozbiór architekta Tylmana z Gameren*, „Biuletyn Biblioteki Jagiellońskiej” 1963 (XIII).
129. Mossakowski S., *Mecenat artystyczny Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski. Pisarz – polityk – mecenas*, praca zb. pod red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1982.
130. Mossakowski S., *Pałac Stanisława Herakliusza Lubomirskiego w Puławach*, „Biuletyn Historii Sztuki” 1966, t. 28.
131. Mossakowski S., *Rezydencja ujazdowska Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „Biuletyn Historii Sztuki” 1969, nr 4, XXXI.
132. Mossakowski S., *Tylman z Gameren, architekt polskiego baroku*, Wrocław 1973.
133. *Niccolò Machiavelli. Paradoksy losów doktryny*, praca zb. pod red. A. Tomasiak-Brzost, Warszawa 1973.
134. Nowicka-Jeżowa A., *Barok polski między Europą i Sarmacją*, cz. I: *Profile i zarysy całości*, Warszawa 2009-2011.
135. Nowicka-Jeżowa A., *Feniks w popiołach. Uwagi o kulturze religijnej drugiej połowy XVII wieku*, [w:] *Literatura i kultura polska po „potopie”*, pod red. B. Otwinowskiej i J. Pelca, Wrocław 1992.
136. Nowicka-Jeżowa A., *Homo viator-mundus-mors. Studia z dziejów eschatologii w literaturze staropolskiej*, Warszawa 1988.
137. Nowicka-Jeżowa A., *Pieśni czasu śmierci. Studium z historii duchowości XVI-XVIII wieku*, Lublin 1992.
138. Nowicka-Jeżowa A., *Sarmaci i śmierć. O staropolskiej poezji żałobnej*, Warszawa 1992.
139. *Nurt religijny w literaturze polskiego średniowiecza i renesansu*, red. S. Nieznanowski, J. Pelc, Lublin 1994.
140. Obremski K., *O liryce religijnej Stanisława Herakliusza Lubomirskiego (rekonesans)*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Filologia Polska” 1993, z. 39 (245), s. 3-20.
141. Ogonowski Z., *Filozofia polityczna w Polsce XVII wieku i tradycje demokracji europejskiej*, wyd. 2 rozszerzone, Warszawa 1999.
142. Ossowska M., *Zarys aksjologii stoickiej*, [w:] *taż, O człowieku, moralności i nauce. Miscellanea*, Warszawa 1983.
143. Otwinowska B., *Cyceronianizm polski*, [w:] *Literatura staropolska i jej związki europejskie*, red. J. Pelc, Wrocław 1973.
144. Otwinowska B., *Karta duszy tworzącej. O niektórych kategoriach estetycznych polskiego baroku*, [w:] *Literatura i kultura polska po „potopie”*, pod red. B. Otwinowskiej i J. Pelca, Wrocław 1992.
145. Otwinowska B., *Modele i style prozy w dyskusjach na przełomie XVI i XVII wieku. (Wokół toruńskiej rozprawy Fabriciusa z 1619)*, Wrocław 1967.
146. Otwinowska B., *Rzecz „o sympatii i antypatii” S. H. Lubomirskiego*, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski. Pisarz – polityk – mecenas*, praca zb. pod red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1982.
147. Otwinowska B., *Humanistyczna koncepcja „otium” w Polsce na tle tradycji europejskiej*, [w:] *Studia porównawcze o literaturze staropolskiej*, pod red. T. Michałowskiej i J. Ślaskiego, Wrocław 1980.

148. Otwinowska B., *Metafizyka pana na Ujazdowie*, [w:] *Religijność literatury polskiego baroku*, praca zb. pod red. Cz. Hernasa i M. Hanusiewicz, Lublin 1995.
149. Otwinowska B., „*Powietrzne nic*”, [w:] *Literatura polskiego baroku w kręgu idei*, red. A. Nowicka-Jeżowa, M. Hanusiewicz, A. Karpiński, Lublin 1995.
150. Pelc J., *Literatura polska drugiej połowy XVII wieku. Tendencje i kierunki rozwoju*, [w:] *Literatura i kultura polska po „potopie”*, pod red. B. Otwinowskiej i J. Pelca, Wrocław 1992.
151. Pelc J., *Wokół „Adverbiorum moralium” S.H.Lubomirskiego*, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski. Pisarz – polityk – mecenas*, por red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1982.
152. Piołunowicz-Ptaszyńska E., „*Adverbia moralia*” – *emblematyka w twórczości Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „*Roczniki Humanistyczne KUL*” 1986, z. 4, s. 109-132.
153. Pollak R., *Stanisław Herakliusz Lubomirski. Szkic życiorysu*, [w:] *tenże, Od Renesansu do Baroku*, Warszawa 1969.
154. Pollak R., *Stanisława Herakliusza Lubomirskiego «Pisma polityczne»*, [w:] *tenże, Wśród literatów staropolskich*, Warszawa 1966.
155. Pollak R., [wstęp do:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski, Wybór pism*, oprac. R. Pollak, Wrocław 1953 (BN I-145).
156. Poraziński J., *Stanisława Herakliusza Lubomirskiego „stapanie słowami”*, [w:] *Barok – Sarmatyzm – „Psalmodia”. Materiały z konferencji zorganizowanej przez Zakład Historii Nowożytnej, Toruń 22-23 września 1993*, pod red. K. Maliszewskiego i K. Obremskiego, Toruń 1995.
157. Poulet G., *Metamorfozy czasu. Szkice krytyczne*, wybór J. Błoński i M. Głowiński, przedm. J. Błoński, przeł. z fr. W. Błońska, Warszawa 1977.
158. Prejs M., *O inspiracjach włoskiego manieryzmu w kulturze polskiego baroku*, „*Barok*” 1995, nr 2, s. 47-63.
159. Prejs M., *Poezja późnego baroku. Główne kierunki przemian*, Warszawa 1989.
160. Prejs M., *Tajemnica arkadyjskiej grotty*, „*Barok*” 1995, nr 2, s. 85-94.
161. *Proza polska w kręgu religijnych inspiracji*, pod red. M. Jasińskiej-Wojtkowskiej i K. Dybciaka, Lublin 1993.
162. Putkowska J., *Rezydencja w Ujazdowie w drugiej połowie XVI i w XVII wieku. Część 2: Rezydencja Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „*Kwartalnik Architektury i Urbanistyki*” 1977, z. 3.
163. Raubo G., *Barokowy świat człowieka. Refleksja antropologiczna w twórczości Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, Poznań 1997.
164. Raubo G., *O lasce, predestynacji i Bogu ukrytym. Wątki jansenistyczne w twórczości Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „*Pamiętnik Literacki*” 1997, z. 4, LXXXVIII.
165. Raubo G., *O postawie filozoficznej Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „*Barok*” 1998, nr 2, s. 251-254.
166. Raubo G., „*Rejestra srogię grzechów*”. *Stanisław Herakliusz Lubomirski o tajemnicach ludzkich nieprawości*, „*Studia Polonistyczne*” 1994, t. 20 (1992), s. 111-128.
167. Raubo G., *Światło przyrodzone. Rozum w literaturze polskiego baroku*, Poznań 2006.
168. Roszkowska W., *Polacy w rzymskiej „Arkadii”*, „*Pamiętnik Literacki*” 1965, z. 3.
169. Roszkowska W., *Stanisława Herakliusza Lubomirskiego „Lopes cum omnibus suis adiunctis”. Problemy rodzimej tradycji literackiej*, [w:] *O dawnym dramacie i teatrze. Studia do syntezy*, pod red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1971.
170. Roszkowska W., *Włoski rodowód komedii S. H. Lubomirskiego*, Wrocław 1960, „*Studia Staropolskie*”, t. 7.
171. *700 lat myśli polskiej. Filozofia i myśl społeczna XVII wieku*, wybrał, opracował, wstępem i przypisami opatrzył Z. Ogonowski, Warszawa 1979, cz. 1.

172. Skórska-Jarmusz A., *Stanisław Herakliusz Lubomirski – starosta spiski*, „Rocznik Sądecki” 2006, t. 34, s. 62-86.
173. Skwarczyńska S., *Pascal i dzieło jego życia*, [w:] *taż, Studia i szkice literackie*, Warszawa 1953.
174. *Stanisław Herakliusz Lubomirski. Pisarz – polityk – mecenas*, por red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1982.
175. *Stanisław Herakliusz Lubomirski – twórca i dzieła*, pod red. A. Karpińskiego i E. Lasocińskiej, Warszawa 2004.
176. Stasiewicz K., *Od pochwały do negacji. Arkadie Reja, Lubomirskiego, Drużbackiej i Krasickiego*, [w:] *Staropolskie Arkadie*, pod red. J. Dąbkowskiej-Kujko i J. Krauze-Karpińskiej, Warszawa 2010.
177. Stasiewicz K., *Walory artystyczne języka komedii Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „Acta Universitatis Nicolai Copernici. Nauki Humanistyczno-Społeczne. Filologia Polska” 1991, z. 36 (230), s. 27-56.
178. Stasiewicz K., *Zabawy teatralne marszałka koronnego Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, [w:] *Publiczność literacka i teatralna w dawnej Polsce*, pod red. H. Dziechcińskiej, Warszawa 1985.
179. Suchodolski B., *Rozwój nowożytnej filozofii człowieka*, Warszawa 1967.
180. Swieżawski S., *U źródeł starożytnej etyki. Filozofia moralna w Europie XV wieku*, Kraków 1987.
181. Śliwiński J., *Plutarch w Polsce XVI w.*, „Eos” 1905, R. XVI.
182. Środa M., *Idea godności w kulturze i etyce*, Warszawa 1993.
183. Targosz K., *Uczony dwór Ludwika Marii Gonzagi (1646-1667). Z dziejów polsko-francuskich stosunków naukowych*, Wrocław 1975.
184. Targosz K., *Wokół „ukrytego filozofa” – ślady pierwszych zetknięć z Kartezjuszem i jego myślą ze strony polskiej*, „Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej” 1984, z. 16, S. A.
185. Tazbir J., *Montaigne wśród Polaków*, „Pamiętnik Literacki” 1996, z. 2, LXXXVII.
186. Tazbir J., *Libertyni na gruncie polskim*, [w:] *tenże, Rzeczpospolita i świat. Studia z dziejów kultury XVII wieku*, Wrocław 1971.
187. Tomkiewicz W., *Z dziejów polskiego mecenatu artystycznego w wieku XVII*, Wrocław 1952.
188. Trościński G., *Wczasy wielkiego człowieka. Studium o poezji Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, Sandomierz 2005.
189. Trościński G., *„W umyśle królem jesteś”. Problem godności człowieka w „Adverbia moralia” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „Studia Filologiczne” 2004, t. 3, s. 157-176.
190. Trościński G., *„Zmienności portret i z śmierci obrazy”. Nad „Myślami o wieczności” Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „Studia Filologiczne” 1999, t. 1, s. 5-18.
191. Voisé W., *Myśl społeczna siedemnastego wieku*, Warszawa 1970.
192. Wąsik W., *Kartezjusz w Polsce*, Warszawa 1937.
193. *Wątki neostoickie w literaturze polskiego renesansu i baroku. Materiały z sesji »Neostoicyzm w literaturze i kulturze staropolskiej« Szczecin, 20-22 października 1997 roku*, pod red. P. Urbańskiego, Szczecin 1999.
194. Wereszczyńska-Duch M., *Cnota z fortuną rozno z sobą chodzą/ A nigdy w jednym gmachu się nie zgodza” – walka Fortuny z Cnotą w wybranych utworach Jana Dantyszka, Jana Kochanowskiego i Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „Barok” 2002, nr 1/2, s. 75-96.
195. Wereszczyńska-Duch M., *Od Tylmana z Gameren do Stanisława Herakliusza Lubomirskiego, czyli od sztuki do emblematyki baroku. Rzecz o „Adverbium moralium”*, „Notatki Płockie” 2005, nr 1, s. 12-19.

196. Whitehead A.N., *Nauka i świat nowożytny*, przeł. M. Kozłowski, M. Pieńkowski, Kraków 1987.
197. Wichowa M., „Priam i Tyzbe” S.H.Lubomirskiego. *Próba interpretacji wybranych zagadnień*, [w:] *Stanisław Herakliusz Lubomirski. Pisarz – polityk – mecenas*, por red. W. Roszkowskiej, Wrocław 1982.
198. Wildiers N.M., *Obraz świata a teologia od średniowiecza do dzisiaj*, z niemieckiego przełożył J. Doktor, Warszawa 1985.
199. Wiśniewski K., *Działalność marszałka wielkiego koronnego Stanisława Herakliusza Lubomirskiego w bezkrólewiu po śmierci Jana III*, „Rocznik Warszawski” 2001, t. 30, s. 13-52.
200. Wydrych M., *Stanisław Herakliusz Lubomirski – komediopisarz. Rozpoznanie tematu*, „Kieleckie Studia Filologiczne” 1994, t. 8, s. 149-163.
201. *Zagadnienie godności człowieka*, pod red. J. Czerkawskiego, Lublin 1994.
202. Zagożdżon J., *Ustawne do kresu pielgrzymowanie. Wokół „Adwerbiów moralnych” i „Myśli o wieczności” S.H.Lubomirskiego*, „Zeszyty Naukowe. Uniwersytet Opolski. Filologia Polska” 1996, z. 37, s. 15-31.
203. Zarewicz L., *Zakon Kamedułów, jego fundacje i dziejowe wspomnienia w Polsce i na Litwie*, Kraków 1871.
204. *Z dziejów XVII i XVIII wieku. Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Michałowi Komaczyńskiemu*, Katowice 1997.
205. Ziemińska R., *Historia sceptycyzmu. W poszukiwaniu spójności*, Toruń 2013.
206. *Zmierzch kultury staropolskiej. Ciągłość i kryzysy (wieki XVII-XIX)*, pod red. U. Augustyniak i A. Karpińskiego, Warszawa 1997.
207. Życki J., *Salomon polski. S.H.Lubomirski i jego rozważania o dyplomacji*, „Sprawy Obce” 1931, z. 6.

Sławomir Baczewski, Uniwersytet Marii Curie Skłodowskiej, Jansenizm i Port Royal
Przedstawiamy zestawienie bibliograficzne, opracowane w ub. roku przez ś.p. prof. Sławomira Baczewskiego.

1. Angyal E., *Świat słowiańskiego baroku*, przeł. J. Prokopiuk, Warszaw 1972.
2. Dąbkowska J., *Rozmowy Artaksesa i Ewandra S. H. Lubomirskiego. Dialog, esej, traktat...*, [w:] *Świt i zmierzch baroku*, pod red. M. Hanusiewicz, J. Dąbkowskiej, A. Karpińskiego, Lublin 2002, s. 280-323.
3. Gnutek-Hałoń J., *Nieznaný překlad Pascala* [w:] *Wszystko tu najdzie, co wy macie w głowie. Świat prozy staropolskiej*, E. Lasocińska, A. Czechowicz, Warszawa 2008.
4. Górski K., *Zarys dziejów duchowości w Polsce*, Kraków 1986.
5. Hałoń-Gnutek J., *Nieznaný osiemnastowieczny překlad "Pensées" Blaise'a Pascala. Studium monograficzne*, Lublin 2007 (maszynopis pracy doktorskiej, arch. KUL).
6. Kołakowski L., *Bóg nam nic nie jest dłużny. Krótka uwaga o religii Pascala i duchu jansenizmu*, Warszawa 1994.
7. Komaczyński M., *Związki Ludwiki Marii królowej Polski z klasztorem Port Royal*, [w:] *O naprawę Rzeczypospolitej XVII-XVIII w.*, red. J. A. Gierowski et a., PWN, Warszawa 1965, s. 155-175.
8. Marty M., *Y a-t-il eu des rapports entre jansénisme et franc-maçonnerie dans le cadre des relations franco-polonaises durant la seconde moitié du XVIIIe siècle ?* [w:] *Le jansénisme et la franc-maçonnerie en Europe central aux XVIIe et XVIIIe siècles*, red. D. Tollet, Paris 2002
9. Otwinowska B., *Metafizyka pana na Ujazdowie* [w:] *Religijność literatury polskiego baroku*, red. C. Hernas, M. Hanusiewicz, Lublin 1995, s. 201-219.

10. Platania G., *Politique et religion dans la Pologne de Jean II Casimir et Louise-Marie de Gonzague de Nevers au travers de la correspondance des nonces pontifaux*, [w:] *Le jansénisme et la franc- maçonnerie en Europe central aux XVIIe et XVIIIe siècles*, red. D. Tollet, Paris 2002, s. 47-84.
11. Raubo G., *Barokowy świat człowieka. Refleksja antropologiczna w twórczości Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, Poznań 1997.
12. Raubo G., *O łasce. Predestynacji i Bogu ukrytym. Wątki jansenistyczne w twórczości Stanisława Herakliusza Lubomirskiego*, „Pamiętnik Literacki” 1997 R 88: 1977, z.4, s.3-22.
13. Raubo G., *Światło przyrodzone. Rozum w literaturze polskiego baroku*, Poznań 2006 (szcz. Rozdział o Witwickim, pokazujący wszakże recepcję Augustyna).
14. Schmitz du Moulin H., *Louvain, plaque tournante des idées janséniste?s*, [w:] *Le jansénisme et la franc-maçonnerie en Europe centrale aux XVIIe et XVIIIe siècles. Actes du Colloque en Sorbonne des 23 et 24 mai 1998*, red. D. TOLLET, Paris, 2002, s. 141-155.
15. Serwański M., *Le jansénisme et la cour polonaise de Louise-Marie de Gonzague-Nevers* [w:] *Le jansénisme et la franc- maçonnerie en Europe central aux XVIIe et XVIIIe siècles*, red. D. Tollet, Paris 2002, s. 85-92.
16. Skrzypek M., *Le rôle du jansénisme français dans la formation de Lumières polonaises* [w:] *Le jansénisme et la franc- maçonnerie en Europe central aux XVIIe et XVIIIe siècles*, red. D. Tollet, Paris 2002, s. 197-216.
17. Ślękowa L., *Abrys Jana Stanisława Witwickiego. Rekonesans*, [w:] *Świt i zmierzch baroku*, pod red. M. Hanusiewicz, J. Dąbkowskiej, A. Karpińskiego, Lublin 2002, s.325-335.
18. Targosz K., *Uczony dwór Marii Ludwiki Gonzagi (1646-1667). Z dziejów polsko-francuskich stosunków naukowych*, Wrocław 1975.